ANUL X.—No. 2740—(C) 15 BANI EXEMPLARUL VINERI 31 DECEMBRE 1893 (12 IANUARIE 1894)

ANUNCIURI

Linia petit, 6 col. pag. IV . . . . . 40 bani
de to » » » III . . . . 2 lei
Inserțiuni și reclame pag. III și IV linia . . 2 lei

ANUNCIURILE ȘI INSERȚIUNILE PARTICULARE sunt esclusiv primite la *Agenția Havas* în București, calea Victoriei No. 34.

IN PARIS la *Agenția Havas*, 8, Place de la Bourse, și la toate sucursalele sale.

REDACȚIA STRADA BĂCANI, 5
(HOTEL KIRIAZI).

VOINȚA NAȚIONALA

DIAR NAȚIONAL-LIBERAL

ABONAMENTE

In Capitală și Districte, un an 40 lei; șease luni 20 lei; trei luni 10 lei.
Pentru Strămătate, 50 lei pe an; 25 pe șease luni.
A SE ADRESA
IN ROMANIA, la administrațiunea diarului și oficiile poștale
LA PARIS, la Havas, Laffite C-nie, 8 Place de la Bourse.
LA VIENA, la D. B. G. Popovici, 15, Fleischmarkt.
IN ITALIA, la d. dott. Cav. Gustave Croce, Via San-Francesco de Paola (N. O.) 15 Genova.
IN GERMANIA, la toate oficiile poștale.

ADMINISTRAȚIA STRADA BĂCANI, 5
(HOTEL KIRIAZI).

La 31 Decembre, anul curent, espiră contractul pe care administrațiunea Voinței Naționale *l'a are încheiat cu* Agenția Havas *în ceea ce privesce anunciurile.*

Facem deci cunoscut publicului că, de la 1 Ianuarie 1894, administrația Voinței Naționale *nu mai are nici o legătură cu numita agenție și că anunciurile se vor primi de aci înainte d'a dreptul la administrație.*

Bucureści 30 Decembre 1893 / 11 Ianuarie 1894

CONSERVATORII

JUDECAȚI DE UN CONSERVATOR

Naționalul a publicat a-l'altă-ieri o interesantă scrisoare a șefului conservatorilor disidenți, d. Gr. G. Pĕucescu. Am reprodus ieri seară pasajele principale din această scrisoare, asupra căreia credem că e necesar de a reveni mai pe larg.

In cursul ultimelor evenimente ne am esprimat adese ori mirarea că, față cu loviturele pe cari guvernul le dă instituțiunilor noastre democratice, față cu atentatele îndreptate în contra industriei noastre naționale, față cu atitudinea sa atât de puțin patriotică în cestiunea Românilor transcarpatini, nu se găsesce în sînul partidului conservator o singură voce care să protesteze în contra unei asemenea politici anti-democratice și antinaționale. Ne miram că în întreg partidul conservator nu se poate întâlni un singur om care să întrevadă pericolele groasnice ce amenință țara noastră, ce amenință viitorul neamului nostru. Acest om s'a găsit. Unul din conservatorii cei mai luminați, trecând peste toate simpatiile și legăturile personale, și-a făcut datoria nu numai către partidul sĕu, pe care 'l vede dus la peire, dar și către țară.

Sunt ani de când denunțăm opiniunei publice că conservatorii aŭ substituit regimului guvernărei țĕrei prin ea însăși, regimul semi-autocratic al guvernărei eĭ prin un parlament numit de miniștri și prin niște miniștri, aduși la cârma Statului prin grația regală.

D. Gr. G. Pĕucescu vine și confirmă astă-dĭ tot ce am spus și am repetat noĭ de atâtea orĭ în această privință.

«Sunt cincĭ-deci de anĭ — ne spune d. Pĕucescu—de când România cere prin toate mijloacele ca să se guverneze singură; și de atuncĭ toți bărbații politicĭ, toți oamenii carĭ se ocupă de interesele publice n'aŭ altă preocupare maĭ scumpă decât pe aceea de a asigura guvernarea țĕrei prin ea însăși.

«Și iată că astă-dĭ, de pe banca ministerială, în numele guvernului, se proclamă că regele are drept să cheme la guvern pe cine va voi și că guvernul are drept să se opună opiniunei publice, se reziste voinței tuturor! Că regele are drept prin urmare să guverneze țara!

«Și aceasta nu numaĭ că să dice dar se și face: nicĭ măcar organele legei nu sunt consultate, în interesele cele maĭ de seamă, cele maĭ marĭ ale țĕrei, cum a fost schimbarea regimului nostru economic».

Iată, decĭ, un grup însemnat de conservatorĭ, carĭ, prin organul d-luĭ Pĕucescu, vin și recunosc că dreptate am avut și avem când acuzăm guvernul că a suprimat de fapt libertățile noastre publice, că a călcat Constituțiunea, că ne-a readus la tristele vremurĭ ale domniei bunului plac.

Dar nu numaĭ atât. Conservatorii disidenți recunosc împreună cu noĭ că guvernul actual a mmicit încercările noastre de a crea o industrie națională.

Iată cum se exprimă d. Pĕucescu și în această privință:

«Este câtă va vreme de când toți Românii simt că țara nu maĭ poate merge înainte numaĭ cu agricultura, că trebue să caute a și crea o industrie oare care; și de atuncĭ, toți ne gândim ce industrie putem să creăm care să prospereze pe pământul nostru, ca s'o protegem imediat prin urcarea tarifului.

«Și pentru că un ministru influent nu este de această părere a tutulor, face o convenție care, în câte-va ore zădărnicește toate aspirațiunile noastre, nimicește toate încercările noastre de a crea o industrie națională.»

D. Gr. G. Pĕucescu nu a făcut, de altminterĭ, de cât să repete, în această scrisoare, ceea ce d-sa a desvoltat maĭ pe larg în discursul rostit de d-sa la Cameră, cu ocasiunea desbaterilor asupra răspunsului la Mesagiul Coroanei.

Credem că e interesant a arăta maĭ pe larg cum privesc conservatorii disidenți atitudinea guvernului în cestiunea invasiunei evreescĭ, în cestiunea națională precum și în cestiunea confiscărei suveranității naționale. Vom face aceasta, revenind asupra discursului pronunțat de d. Pĕucescu în Parlament.

De-o-camdată ne mulțumim a constata că guvernul a primit o teribilă lovitură, care i a slăbit încă și maĭ mult situațiunea sa atât de sdruncinată.

Constituționalul *a publicat, dilele acestea, un prim articol intitulat* **Adversarii noștri,** *prin care afirmă că guvernul liberal concedase Austro-Ungariei, în negociările de la 1886, cuprinsul articolului 12 din actualul tratat cu Germania.*

Directorul nostru, d. G. C. Cantacuzino, fiind de maĭ multe dile indispus, vom publica mâine răspunsul ce d-sa dă **Constituționalului.**

UN OM NOROCOS

Domnului Guță Cănescu

Fost director general al vămilor, fost secretar general al ministerului financelor, fost efor al spitalelor civile, actual deputat.

Domnul meŭ,

Aĭ crecut de cuviință să vorbești și domnia ta, cu prilejul discuțiunei asupra proiectului de lege pentru modificarea tarifului autonom.

Când aĭ urcat treptele tribuneĭ, cu un vraf de hârtii la subțioară, toțĭ, câțĭ nu te cunoșteaŭ, se așteptaŭ să vadă luminându-se desbaterile cu toate cunoștințele ce poate aduce un om technic, un fost cap al direcției vămilor. Eŭ însumĭ, de și trecusem cu d-ta deca ani în ministerul financelor, mărturisesc că am fost tare perplex la început. Mĕ întrebam dacă te maĭ cunosc. Nedumirirea mea însă a dispărut, îndată ce aĭ deschis gura. 'Mĭ-am recunoscut iarăși pe vechiul meŭ subaltern. Absolut, același.

Pentru ca să-ți facĭ mână bună cu majoritatea, care 'și țintise ochiĭ în gura d-tale, aĭ debutat prin atacurĭ personale în contra mea.

'Mĭ aĭ imputat că în timp de un an și jumătate am împlinit două funcțiunĭ, și am primit două lefurĭ. Am răspuns imediat că am lucrat și în locul d-tale și numaĭ d-ta nu eraĭ îndreptățit a'mĭ face o incriminare din acest fapt.

Aĭ adăogat că eram poruncitor. Mărturisesc că aĭ dreptate. Când aĭ a lucra cu oamenĭ pe carĭ nu-ĭ poțĭ mișca cu raționamentul, 'ĭ mișcĭ cu voința. Cine nu procede ast-fel, nu isbutește nicĭ o dată. Știĭ însă că în administrația financelor aŭ intrat, în timpul guvernului liberal, destui tinerĭ instruiți și capabilĭ carĭ nu aveaŭ nevoe de porunci pentru a'și îndeplini datoria. Acest tinerĕt a constituit acea administrațiune robustă, pe umerii căreia s'aŭ rezemat, fără a o clătina, unele nulități ambițioase, și mulți profani. Și până astă-dĭ chiar, din cine se compune statul major al personalului cu care se fălește ministerul financelor, dacă nu din ceĭ carĭ 'și aŭ început cariera în finance sub liberalĭ?

Iar când aĭ avut aerul de a spune că, la alcătuirea tarifului autonom din 1886, eŭ și-ĭ impus voința mea celor-l'alți membri ai comisiunei, până și chiar membrilor delegați din sânul Camerei, printre carĭ figura *illustrul și mult regretatul Kogălniceanu*, te rog să recunoști că aĭ ieșit de tot afară din calea adevĕrului. Creadă, cine o vrea, atarĭ povești! Nimenĭ nu poate opri pe nimĭ să ia gogoșile drept nucĭ.

In fine, aĭ vroit a mĕ incrimina că făceam politică, și că mĕ duceam la Slatina ori de câte orĭ eraŭ alegerĭ.

Daca am putea sta acĭ de glume, aș declara că am greșit. N'am avut destulă minte. Trebuia să aștept, cum aĭ făcut d-ta, să-mĭ împlinesc cel puțin 20 de anĭ de pensie, să-mĭ pecetluesc drepturile la retragere cu certificatele Curții de comptur și apoĭ să încep, după 50 de anĭ, a face politică; și chiar atuncĭ însă, nu politică de opoziție, ci sub scutul celui d'întâiŭ guvern, rămânând să 'mĭ pregătesc punți pentru a trece diferite gârle ce mi s'ar ivi în cale, de la un guvern la altul.

Dar, vorbim serios. Aĭ dreptate. Am făcut politică încă înainte de a lua vre-o funcțiune publică. Am urmat de a face politică până astă-dĭ; și spĕr că voĭ continua maĭ departe.

Unde vedĭ d-ta rĕul? Suferit-aŭ serviciile ce dirigeam? Sacrificat'am cerințelor politice interesele a căror pază 'mĭ era încredințată?

Ați făcut destule anchete, după retragerea guvernului liberal; și d-ta, maĭ cu seamă, trebue să fiĭ în mĕsură de a aduce fapte, dacă există, iar nu să te mulțumescĭ de a arunca acusațiunĭ în vânt.

După ce aĭ mântuit cu mine, aĭ înhățat partidul liberal și, repede, repede, l'aĭ executat și pe el; căcĭ cuvântarea domniĭ-tale, cu toate paharele golite, n'a durat maĭ mult de 15 minute.

Pe guvernul liberal l'aĭ învinovățit că n'a pus în aplicare tariful autonom de la 1886, pentru că, de și în rĕsboiŭ vamal cu Austro-Ungaria, s'a grăbit a deschide, printr'un ordin, piețele Elveției produselor austriace, ca de acolo, după ce se vor naționalisa, să intre în România.

Domnul P. P. Carp, actual ministru, atât la 1891, cât și de astă dată, a afirmat că tariful autonom n'a intrat realmente în vigoare maĭ înainte de 1891; și domnia sa 'și a întemeiat afirmarea pe faptul că până la 1891 existaŭ convențiunile cu *Germania*, *Anglia*, *Turcia* și *Rusia*, prin carĭ un mare numĕr de articole de importațiune eraŭ angajate.

Recunosc că, pentru jumătate, afirmarea d-luĭ Carp este întemeiată. Da, aproape jumătate din articolele de importațiune,—ca valoare—eraŭ prevĕdute în convențiunile de comerciŭ, ce aŭ expirat numaĭ la 1891. O observațiune este însă de făcut, și pe care o omit regulat ceĭ ce aŭ interes a lovi în partidul liberal. Această observațiune este că, prin modificarea din 1887 a convențiuneĭ cu Germania, s'a obținut, saŭ ștergerea din convențiune, saŭ sporirea taxelor celor maĭ multe articole ce interesaŭ industria noastră născendă, și carĭ figuraseră în convențiunea cu Austro-Ungaria.

Prin urmare, aproape jumătate din articolele tarifului din 1886, și, printre ele, cele maĭ multe carĭ puteaŭ fi produse în țară, aŭ fost supuse regimului taxelor autonome, încă de la expirarea convențiuneĭ cu Austro-Ungaria, și modificarea celeĭ cu Germania.

Pierdând toate acestea din vedere, saŭ necunoscându-le, aĭ îngustat cestiunea, reducând tot lucrul la existența unui ordin circular, care, după d-ta, ar fi paralisat efectele tarifului autonom, față de Austro-Ungaria.

Când aĭ făcut o atare imputare, trebuiaĭ, cred, să dovedescĭ întâiŭ că acel ordin erea în contra-dicere cu convențiunile de comerciŭ existente, ceea ce aĭ încercat, dar n'aĭ isbutit. Apoĭ, să arăți câte și carĭ a nume articole s'aŭ folosit de această înlesnire. Ca om, pretins special în materie, se cuvenea să facĭ această dovadă, căcĭ majoritatea, cum 'ți-a acordat 15 minute ca să'ĭ spuĭ *brasoavé*, putea să'ți maĭ prelungească creditul cu încă atât, cu seamă că vorbeaĭ în placul eĭ.

Dar la rândul meŭ, să 'ți fac o întrebare: De la care serviciŭ, din ministerul financelor, pornise acel ordin? Cine era șeful acelui serviciŭ? Nu cum-va ordinul pleca de la direcția vămilor, al cărui director general eraĭ d-ta?

Acel ordin, fiind emanat de la direcția vămilor, d-ta trebue să 'l fi contra-semnat. L'aĭ contra-semnat saŭ cel puțin l'aĭ cunoscut, fără să protestezĭ și să dovedești că este ilegal? Să arăți ministrului d-tale, că ceea ce se face este primejdios?

N'aĭ făcut'o atuncĭ; n'aĭ făcut'o nicĭ în curs de douĭ anĭ, cât aŭ maĭ stat liberalii la guvern. Ce te îndreptățește dar să te facĭ astă-dĭ detractorul guvernului liberal, pentru fapte petrecute în administrațiunea d-tale?

Ce, nu cum-va, d-ta, în loc de a'ți face datoria, lăsaĭ să se comită acte vătămĕtoare intereselor statului, pentru ca să 'ți facĭ astă dĭ capete de acusațiune în contra celor ce te-aŭ ocrotit în timp de 12 anĭ?

Este însă ceva maĭ mult: Purtarea d-tale de astă-dĭ constitue, față cu foștii d-tale șefĭ și colegĭ, o nedreptate monstruoasă; iar fața de guvernul liberal, o complectă lipsă de gratitudine.

Mĕ explic îndată.

Aĭ fost, în timp de 12 anĭ, sub guvernul liberal, funcționar în ministerul de finance, și funcționar din ceĭ bine salariați. Aĭ făcut vre o dată bilanul activitățeĭ d-tale ca funcționar? După câte vĕd, se pare că nu. M'aĭ silit să'l fac eŭ, și nu mĕ pot da în lăturĭ.

Intre anii 1878 și 1888, direcțiunea vămilor, în care domnia ta ocupai funcțiunea de sub-director, și apoĭ de director general, a fost reorganisată aproape din temelii. S'aŭ alcătuit regulamente și instrucțiunĭ; s'aŭ modificat, în dispositiunile lor fundamentale, legiuirile vămilor; s'a înființat serviciul statisticeĭ comerciale; s'a înființat serviciul taxelor porturilor; s'a organisat serviciul întrepositelor; serviciul de control al taxărilor și perceperilor s'a întemeiat pe base serioase... etc...

La toate aceste lucrărĭ, poți să arăți care a fost partea domniei-tale contributivă? Mĕ mulțumesc să 'mĭ dai *o singură linie* din toate aceste lucrărĭ, — vedĭ că nu cunt exigent — care să fie opera domniĭ-tale; saŭ să demonstrezĭ că cel puțin aĭ propus una singură din mĕsurile ce s'aŭ luat, în acel îndelungat timp, în scopul de a îmbunătăți serviciele.

Nimic, dar absolut nimic.

Toate s'aŭ îndeplinit cu concursul inteligent și neobosit al funcționarilor distinși, toți subalternĭ ai domniĭ-tale, carĭ aŭ trecut prin acea direcțiune, și din carĭ, o bună parte, se găsesc și astădĭ în administrațiunea finanțelor.

Și toți câți am fost siliți a îndeplini și lipsa domniĭ-tale, am lucrat voios, fără a ne tângui, nicĭ a ne face un merit din aceasta.

Dar spiritul nostru de colegialitate a mers și maĭ departe!

Aĭ copiat, saŭ aĭ pus să se copieze, toate instrucțiile, regulamentele și legiuirile alcătuite de noĭ, și amestecându-le într'o formă, fără formă, le-aĭ tipărit sub denumirea de «*Călăuza vameșului*», dându-ți titlul de autor. 'Ți-aĭ închipuit, probabil, că de oare-ce le contra-semnaseși, ca subdirector saŭ director, le elaboraseși domnia-ta.

Cartea, după ce aĭ pus'o în vândare, aĭ presintat'o și ministerului de instrucțiune, care ți-a acordat un *Bene-Merenti* oare-care, și noĭ n'am protestat, de și te împăunaĭ cu lucrările noastre!

Toți eram pătrunși de ideia că trebue să ducem și serviciul d-tale, și l'am dus.

In comisiunile din carĭ aĭ avut ocasiune a face parte, și chiar în comisiunea care a elaborat tariful autonom de la 1886, aĭ păstrat o atitudine de adevĕrat *sphinx*. Nimenĭ n'a putut, nicĭ odată, sci ce cugetaĭ domnia-ta despre cestiunile ce ereaŭ puse în discuțiune. Lucrările comisiunilor nu s'aŭ resimțit nicĭ odată de presența d-tale.

Iată situațiunea—excepțional de favorabilă—ce aĭ avut, și de care te-aĭ folosit, timp de 12 anĭ. Această situațiune 'ți convenea de sigur, căcĭ altfel n'aĭ fi păstrat'o.

Dar daca ți-a plăcut atuncĭ, de ce ne cauți cearta astă-dĭ? Tot noĭ suntem vinovați? noĭ carĭ 'ți-am ținut locul, și am căutat să suplinim neputința d-tale de a conduce serviciile, ce împrejurările 'ți încredințaseră să dirigezĭ? Nu se chiamă aceasta, cel maĭ puțin, *o nedreptate revoltătoare?*

Toți miniștri de finance din guvernul liberal, aŭ cunoscut starea de lucrurĭ ce expuseĭ, și toțĭ aŭ avut mărinimia de a nu-'ți cere demisia. Iar unul a mers cu longanimitatea și maĭ departe.

'Ți maĭ reamintești, poate, că într'o bună dimineață, prin Iunie 1886, fără să consulți pe nimenĭ, aĭ lansat un ordin, ca director al vămilor, prin care abrogaĭ legea din 1863, asupra taxelor porturilor! In acel timp rămăseseși să conducĭ singur administrația vămilor, și te-aĭ pus să legiferezĭ cu de la d-ta putere, lăsând de o parte *Camerile*, *pe Rege*, *pe ministrul de finanțe*, și chiar *pe cel de lucrări publice*, de resortul căruia era disa lege!

Când s'a prins de veste, și s'a revocat mĕsura d-tale revoluționară, aĭ vĕdut c'o făcuseși prea *lată*, și te aĭ decis să'ți presinți în fine demisia. Ministrul însă, din exces de generositate, te-a ertat; el 'ți-a respins demisia. Acest ministru trăesce, și sciĭ bine cum 'l chiamă.

La atâta mărinimie, care nu s'a desmințit în curs de 12 anĭ, cu ce respundĭ d-ta astădĭ? Cu învinuirĭ nedrepte că guvernul liberal n'a apărat interesele țĕrei față cu Austro-Ungaria?

Pe lângă un neadevĕr patent, nu adaogĭ d-ta cea maĭ complectă lipsă de recunoscință către guvernul liberal?

'Mĭ rămâne să respund la o întrebare ce 'mĭ-aĭ făcut, și cu aceasta voiŭ încheia.

Când te-am apostrofat, spunĕndu'ți că aĭ fost insuficient pentru funcțiunile ce ți se încredințaseră în ministerul de finance, m'aĭ întrebat: «*Dacă este așa, de ce nu m'ați destituit?*»

Drept să spun, întrebarea d-tale m'a interlocat fórte. Dar resgândindu-mĕ, 'mĭ-am adus aminte de versurile nemuritorului Alexandrescu:

« . . . . . *sciŭ că e maĭ bine.*»

«*Să aĭ tot d'a-una un dram de noroc*», și norocul d-tale s'ar putea mĕsura cu carul, nu cu dramurile.

Aĭ avut noroc să lucredĭ sub miniștrii, carĭ aveaŭ inimile sus puse; îndelung răbdătorĭ, și mult ertătorĭ.

Apoĭ, aĭ avut noroc să te afli în minister, înconjurat de o pleiadă de tinerĭ instruiți, capabilĭ și activĭ, carĭ aŭ primit voios să împlinească toate lipsurile d-tale.

Se pare însă că norocul nu te-a maĭ slujit sub conservatorĭ, cu aceeași ardoare ca sub liberalĭ. Guvernul conservator nu 'ți-a maĭ respins demisia, când, după ce impliniseși 20 de anĭ de funcțiune, ți-aĭ presintat'o, de și ereaĭ încă destul de validĭ și de și funcțiunea, ce aĭ ocupat în urmă, este și astădĭ vacantă.

Cred că m'am achitat, domnul meŭ, de îndatorirea ce 'mĭ luasem de a schița, în scurt, bilanul activitățeĭ d-tale, ca funcționar al ministerului de finance sub guvernul liberal.

D. Protopopescu.

ROLUL SI DREPTURILE

ROMÂNILOR TRANSCARPATINĬ

Discursul d-luĭ B. DELAVRANCEA pronunțat în întrunirea publică de la 19 Decembre, în Ploești, întrunire presidată de d. deputat Radu Stanian.

(Urmare și fine [1])

Nicĭ torturile, nicĭ țeapa, nicĭ muchile de stâncĭ, nicĭ cârligile, nicĭ roata cu care eraŭ frânți, cu saŭ fără lovitura de muchie de topor, nicĭ aspectul înfiorător al drumurilor publice presărate de cadavre, nicĭ ciopârtirea și împrăștierea în toate orașele a bucăților din trupurile martirilor lor, nu aŭ intimidat și supus pe poporul român. Acolo unde ungurul ducea osciorul și vântul perișorul țĕranului, eporia mânia, insuția ura și aprindea revolta. (Aplause) Românii de peste Carpați, ca și Irlandezii, sunt cele douĕ marĭ exemple, în istoria omenirei, care trebue să ne convingă că un popor nu piere dacă nu consimte la peirea sa. Ceĭ de dincolo sunt eroii neamului nostru.. să le dăm cununa de ștejar, lor carĭ aŭ purtat cununa de martir... (Aplause prelungite). In 1774 se ridică, masă mișcată de ură legitimă și de drepturĭ neperitoare, ca o urgie a lui Dumnedeŭ, spre a pedepsi păcatele și crimele asupritorilor lor. Horia a zguduit din temelie feudalitatea maghiară.

[1]) A se vedea cele douĕ numere precedente.

Viena a trebuit să iea act de existența unui popor cu o misiune istorică sub coroana Habsburgilor. Occidentul începe a se emoționa de tragedia din Carpați. De aci înainte o mare sentință să dă: românii nu pier! (Aplause). Și ce vor, și în anul acesta, țĕranii în revoluțiune? Ca o continuitate neîntreruptă de conștiință națională și de aspirațiunĭ legitime, eĭ vor, ca în toate mișcările de până acum, vechile drepturĭ și libertățĭ. Transilvania a românilor, sub casa de Habsburg; desființarea iobăgieĭ; arme ca să fie militarĭ sub steagul Impĕratului; pământul Țara lor să fie al lor, căcĭ eĭ l'aŭ apărat și l'aŭ păstrat de secole. Să simțiaŭ adevĕrații stăpânĭ aĭ țarinilor lor; nicĭ legile sălbatice, nicĭ teroarea fără seamăn în istoria omenireĭ, nu nabușiseră în conștiința țĕranului român conștiința neîntreruptă că el este *domnul antic și legitim al acelui pământ românesc.* (Aplause). Domnilor, să ne aducem aminte că această revoluție a precedat, cu câți-va anĭ, marea revoluție din Franța predestinată să schimbe fața lumeĭ și să deschiză drum larg eternelor principii democratice din secolul nostru. Românii, sub Horia, s'aŭ ridicat în numele acelorași drepturĭ imprescriptibile ale omuluĭ, ale dreptățeĭ, ale egalității, ca și poporul francez. (Aplause). In revendicările lor, dusa tutulor desmoșteniților! (Aplause).

Și în zadar s'aŭ frânt cu roata capii revoluționarĭ, în zadar s'aŭ împărțit, în hălcĭ sângerânde, trupurile lor, pentru a fi expuse în orașele Ardealului și ale Ungarieĭ..... din inima luĭ Horia, îngropată sub roata de supliciŭ, a tresărit din noŭ și s'a înălțat, maĭ sus și maĭ splendid, idealul românilor de peste Carpați! (Aplause prelungite). In 1848, în câmpul Blajului, numit de atuncĭ *câmpul libertățeĭ*, românii se adunară peste 40,000, coprinși de fiorul libertățeĭ ce străbătea lumea în așteptarea viețeĭ celeĭ noui. Revoluțiunea lor începe ca o sărbătoare divină și umană. In fața lor e crucea, simbolul eroismuluĭ, al martiruluĭ și al mântuireĭ. Incep cu un serviciŭ divin. Inimele lor bat de emoțiunĭ seculare. Și depun un jurământ pe care îl simțeaŭ în conștiința lor, care circula în sângele lor, peste care nicĭ noĭ nu putem trece fără de a aduce cea maĭ gravă injurie neamului nostru. (Aplause). Acest jurământ este al unuĭ popor întreg și este depus înaintea «Dumnedeului celui viŭ» pe conștiința neamului românesc, — și porneste din emoțiunea unuĭ popor martir, chinuit, fără a fi supus, cincĭ secole împlinite. (Aplause).

Acest jurământ onorează pe ceĭ de dincolo, și ca *oamenĭ*, și ca *cetățenĭ* și ca *romanĭ*. Să ni'l reamintim, d-lor, căcĭ este un mare act de înțelepciune și patriotism. Iacă formula luĭ. «Eŭ... jur, în numele Tatăluĭ și al Fiuluĭ și al s-tuluĭ Duh, Dumnedeuluĭ celuĭ viŭ: cum că voiŭ fi *credincios Impĕratului* Austrieĭ și Mare-Principe al Ardealului Ferdinand I și augusteĭ case austriace; amicilor M. Sale și aĭ Patrieĭ voiŭ fi amic și inimicilor inamic; cum că, ca *român*, voiŭ susținea tot-d'a-una *Națiunea noastră română* pe calea *dreaptă și legiuită*, și o voiŭ apăra cu toate puterile în contra oricăruĭ atac și asuprire; nu voiŭ lucra nicĭ o dată în contra drepturilor și intereselor Națiuneĭ române, ci voiŭ *ținea și apăra legea* și *limba noastră română*, precum și *libertatea, egalitatea și frățietatea*. Pe aceste principii *voiŭ respecta toate națiunile ardelene*, poftind egală respectare de la dânsele. Nu voĭ incerca *să asupresc pe nimenea*, dar nicĭ nu voĭ suferi să ne asupreasca nimenea. Voĭ conlucra după putință la *desființarea iobăgieĭ*, la emanciparea *industrieĭ și a comerciului*, la *păzirea dreptățeĭ*, la înaintarea *binelui Umanității*, al *Națiuneĭ romane* și al *Patrieĭ noastre*. Asia să'mĭ ajute Dumnedeŭ, și să'mĭ dea mântuirea sufletului meŭ. *Amin!*» Eacă, d-lor, cum aŭ știut eĭ să împace interesele lor cu ale caseĭ domnitoare, cu ale Patrieĭ, cu idealul democratic, cu revendicările Umanității. Nicĭ credința către Suveran, nicĭ credința în drepturile și menirea lor, nicĭ credința în drepturile eterne și umanitare, nimic din ce e mare și sfânt nu aŭ fost uitate de acești eroĭ înțelepți și vrednicĭ aĭ neamului nostru. Și numaĭ când revoluțiunea despotică a ungurilor calcă în picioare sublimul lor

jurământ, eĭ pornesc la o luptă omerică, luptă în care fie-care ţeran a fost un eroŭ legendar. (Aplause).

Eacă, d-lor, actele tragedieĭ naţionale de peste Carpaţĭ. Ele sunt marĭ şi înfiorătoare, şi vor remânea pururea ca nişte exemple glorioase de cum un popor a ştiut să oprească puterea timpuluĭ şi fatalitatea istorică de a'ĭ prescrie drepturile şi menirea sa în omenire. (Aplause). Românii de dincolo apar ca un gigant rănit; pe eĭ stă, prin fraudă, prin trădare şi sacrilegiŭ, o haită de sălbaticĭ; revoluţiunile luĭ, ca nişte zguduirĭ continuĭ ale gigantuluĭ viŭ de o viaţă eternă; la fie ce cutremur 'şĭ-a deschis rănile: sânge curat şi generos 'ĭ-a curs. în abundenţă,—dar mulţĭ, din ceĭ ce 'ĭ-aŭ stat d'asupra, aŭ căduţ ucişĭ de comoţiune! (Aplause prelungite).

Eacă, domnilor, posiţiunea de fapt a ardelenilor faţa de feudaliĭ maghiarĭ uniţĭ cu Secuiĭ şi cu Saşiĭ: în rĕzboĭ de secole fără a consimţi vre-o-dată ca să se închine legilor dictate de un strat străin, suprapus pe furiş asupra lor. Un popor care stă în continuă revoluţie nu poate fi considerat nicĭ învins, nicĭ maĭ puţin cucerit. Cucerirea devine un fapt îndeplinit, o realitate istorică, numaĭ când cel invadat să pleacă şi renunţă la vieaţa sa proprie. Cât pentru dreptul public din Ardeal care durează până la 48, în fond, în principiile sale dominante, în ideea esenţială că românii sunt un *popor tolerat*, eĭ isvoraşte dintr'un *sacriligiŭ maghiar*, dintr'un pact izbit de infamie încă de la origine. Timpul şi istoria nu creează drepturĭ pentru o clasă de sperjurĭ, dupe cum n'a creat drepturĭ peutru banditii de uscat şi de ape.

Cât pentru Coroana S-tuluĭ Ştefan, ea niciodată n'a coprins în cercul eĭ strimt marele principat al Transilvaniei. Ardealul n'a fost cucerit de Ungaria propriŭ disă. Ardealul a stat sute de anĭ în picioare pe când statul Ungarieĭ nu maĭ exista. Ardealul a fost alipit, iar nu cucerit, la Ungaria, în 1865, printr'o îndoită nelegiuire. Maĭ întâiŭ nobilimea maghiară a zmuls Ardealul, ameninţând că va trăda Imperiul Austrieĭ în ajunul rĕsboiuluĭ cu Prusia. Şi al douilea, Dieta care a votat uniunea era convocată în virtutea constituţieĭ de la 1791, călcându-se ast-fel drepturĭ câştigate, de poporul român, de la 1861 şi până la 1865. Diploma Impĕratuluĭ de la 1861, rescriptul luĭ de la 1863 care impune Dieteĭ transilvane *în primul rând «realisarea egalităţeĭ de drepturĭ a Naţiuneĭ române»*, faptul că românii sunt recunoscuţĭ de o potrivă cu maghiariĭ cu saşiĭ şi secuiĭ, că eĭ sunt representaţĭ în Dietă, că limba lor este admisă oficial în Parlament, ba chiar şi Impĕratul iscăleşte româneşte, în semn că românii sunt un popor suveran sub coroana luĭ,—sunt atâtea drepturĭ carĭ se jertfesc, prin reîntoarcerea, în 1865, la constituţia din 1791. In Dieta care se convoacă, după această constituţie, prin înlăturarea revoltător de nedreaptă a unor drepturĭ câştigate, fireşte că poporul român nu este representat. Ast-fel că uniunea Transilvaniei româneştĭ se votează contra voinţeĭ românilor, adică contra suveranităţeĭ legale şi etnice din această ţară. Eacă cum trece, de fapt, Ardealul sub coroana Ungarie.

Şi să găsesc miniştriĭ, în România, carĭ să declare, în Parlament, că românii sunt *cuceriţĭ* şi ungurii *cuceritori?* Dar este o trădare de neam, o ruşine, o crimă morală pe care o comit! (Aplause). Şi să găsesc la noĭ, miniştriĭ carĭ să leapădă de o causă atât de dreaptă şi de mare, ofensând, prin ignoranţa şi pusilanimitatea lŏr nedemnă, aspiraţiunile unuĭ popor energic, drept şi sfânt? Dar, ce? E causa unor umiliţĭ, unor străinĭ, a uneĭ aglomeraţiunĭ nemernice, peste Carpaţĭ? Nu, d-lor, e causa unuĭ popor frate, a unuĭ popor cu drepturĭ în Europa, loial, viteaz şi credincios Patrieĭ şi Suveranuluĭ; e causa unuĭ popor cu un rol istoric îndeplinit până astădĭ, şi, de fapt, încredinţaĭ luĭ şĭ nouĕ indefinit în viitor; e causa aceluĭ popor, care, ca şi noĭ, a stat zid apărare la adăpostul căruia s'aŭ lămurit cele-l'alte neamurĭ, s'aŭ închegat, s'aŭ desvoltat şi aŭ putut ajunge la progresul şi civilisaţiunea modernă. Apoĭ, asemenea cause se póte apăra cu demnitate, cu stăruinţă şi cu succes. (Aplause). Numaĭ nişte străini de noĭ şi ignarĭ de rolul nostru de maĭ nainte şi de misiunea noastră în viitor, pot ţinea limbajul pe care miniştriĭ actualĭ l'aŭ ţinut în şedinţă publică. Şĭ, mă ertaţĭ, dar nu maĭ un miserabil poate declara astădĭ, de banca ministerială a Romănieĭ, că *«nu toate aspiraţiunile celor de dincolo sunt legitime.»* (Aplause prelungite). Acest cutezător, inconscient saŭ trădător, a umilit douĕ popoare înaintea maghiarilor... şi stă încă pe banca ministerială? Vĕ mărturisesc că sunt graţierĭ şi îngăduirĭ carĭ mĕ înfioară! (Aplause).

A ḑis'o Bibescu: «Ţara aceasta este menită să fie în vecĭ zmerită.» Urmaşiĭ regimuluĭ bibescian despreţuesc la fel Ţara şi neamul românesc. Ca Bibescu, şi ca eĭ, vorbeşte istoricul maghiar Kemény: «românul este un rob trântit în pulbere şi menit să trăească în arbitriu.» Bibeştiĭ, Lahovariĭ, Carpiĭ şi Kemènyĭ simt, gândesc, vorbesc şi se poartă la fel! (Aplause prelungite). Rasa aceasta de ciocoĭ, până se va stinge, va fi despreţuitoare şi despotică cu noĭ şi mişelnic umilită în faţa străinilor! (Aplause prelungite).

Miniştriĭ actualĭ ne spun că suntem *micĭ* Micĭ? Da. Suntem 12 milioane. Dar e vorba nu de un popor mic, ci de nişte drepturĭ marĭ şi de un rol mare pe care l'am îndeplinit şi trebue să'l îndeplinim la cea maĭ grea cheie, pe unde Europa este ameninţată de un stat colosal primitiv şi barbar în formele şi năzuinţele sale. Micĭ? Dar, în 78, Viena resuna de cuvintele: *«un petit pays qui a su être grand.»* (Aplause) Micĭ? Dar când Rusia învingĕtoare, uitând că i-am salvat onoarea şi Ţarul, vroĭ să ne aservească douĭ anĭ cu scurgerea lentă a armateloĭ eĭ, noĭ, aceştia *micĭ*, ne-am opus voinţeĭ *colosuluĭ*. Şi în ce situaţiune ne găseam? Rusia învingĕtoare; 70.000 de baionete ruseştĭ în ţară; un întreit numĕr de armată gata de a trece Dunărea; noĭ cu armata înjumătăţită dupe un rĕsboiŭ crâncen; Abia maĭ aveam 20.000 de oameni sub arme. Europa emoţionat de un conflict general; singurĭ, părăsiţĭ, şi cu maĭ multe corpurĭ de armată rusească împrejurul Capitaleĭ. Şi ne-am opus voinţeĭ categorice şi oprimante a Rusieĭ, fiind că aceia carĭ conduceaŭ destinele Românieĭ atuncea, eraŭ convinşĭ că popoarele carĭ consimt la călcarea drepturilor lor fatal sunt osândite să piară. (Aplause). Şi când principele cancelar, şi când împĕratul tutulor Rusiilor, ne-aŭ spus: *«vĕ vom desarma.»* Domnitorul Carol a rĕspuns ast-fel, în numele poporuluĭ sĕŭ: *«armata care a luptat la Plevna, sub ochiĭ Impĕratuluĭ Alexandru II, s'ar putea să fie zdrobită, dar desarmată niciodată!»* (Aplause prelungite). Şi ca un echoŭ al Suveranuluĭ un soldat a ḑis auzind că se pregăteşte o nouă luptă: *«Na să ne vie greŭ, peste noĭ va sta pământul nostru.»* (Aplause). Ce timpurĭ! Atuncĭ, Suveran, guvern, armată şi Naţiune alcătuiaŭ un tot nedĕspărţit. Eacă secretul mărireĭ noastre de odinioară. Inprejurul Domnitoruluĭ Carol eraŭ aceĭ nemuritorĭ bărbaţĭ de stat carĭ credeaŭ în energia şi drepturile poporuluĭ român. Astădĭ, şi Rege şi popor sunt rĕsfrânţĭ în opinia publică a Europeĭ prin nişte oameni *străini* de aspiraţiunile Românieĭ. Astă-ḑĭ, Rege şi Regat apar micşoraţĭ, scăpătaţĭ, umiliţĭ, prin declaraţiunile timide şi inepte ce s'aŭ făcut de miniştri regali într'o cestiune adânc legată cu existenţa şi cu demnitatea noastră. Astă-ḑĭ, Rege şi popor, sunt presentaţĭ Europeĭ ca ne înţelegând drepturile şi misiunea lor europeească în orient. Falsificaţĭ în lăuntru, umiliţĭ în afară! (Aplause prelungite).

Vor trece însă întunericul şi ruşinea de d'asupra noastră, şi vom apărea din noŭ ceea-ce ne este dat să fim la cheiea orientuluĭ.

Dar, domnilŏr, până atuncĭ, romanii de peste Carpaţĭ sunt datorĭ să creadă că miniştriĭ actualĭ nu aŭ înţeles sentimentul de durere şi de demnitate al Românieĭ când aŭ ofensat legitimele lor aspiraţiunĭ. Noĭ, toţĭ din România liberă, suntem convinşĭ că existenţa lor este existenţa noastră, că eĭ sub casa de Habsburg şi noĭ la Dunăre, avem aceeaşĭ misiune de îndeplinit, aceeaşĭ causă de apărat. Să ne despărţim, domnilor, cu credinţa nestrămutată că românii de peste Carpaţĭ vor învinge, în virtutea drepturilor lor viĭ şi imprescriptibile, şi că în curând conştiinţa neamuluĭ românesc va covirşi şi alunga pe ceĭ carĭ ne compromit prin inepţie şi umiliaţiune. (Aplause prelungite şi entusiast repetate).

DISCURSUL

D-LUĬ

P. S. AURELIAN

ROSTIT ÎN ŞEDINŢA DE NOAPRE DE 20 DECEMBRE A SENATULUĬ CU OCAZIUNEA DISCUŢIUNEĬ CONVENŢIEĬ COMERCIALE CU GERMANIA

(Urmare şi fine [1])

Acest mare succes trebue să 'l esaminăm în ce consistă el. Ce aţĭ dobândit şa mult în cât să ne spuneţĭ mereu: marele succes!

D-lor, Germania în relaţiunile eĭ comerciale cu România este cumpărătoare de cereale, şi noĭ suntem cumpărătorĭ de obiecte manufacturale.

Germania nu ne cumpără grânele pentru dragostea de a cumpăra de la noĭ, ci fiind că are nevoe. Căcĭ Germania din causa intemperiilor, a multor împrejurărĭ agricole, este departe de a putea întâmpina nevoile sale.

In toţĭ aniĭ Germania importă câtăţimĭ însemnate de cereale şi alte substanţe alimentare pentru sume foarte marĭ. După ultimele date ce 'mĭ am putut procura, Germania importă cereale, vite, peşte, ouĕ, grăsimĭ şi vinurĭ pentru suma de 814 milioane mărcĭ saŭ 1 miliard 17 milioane leĭ. In această sumă cerealele intră pentru suma de 387 milioane mărcĭ saŭ 484 milioane leĭ. Apoĭ când o ţară importă cereale pentru aproape o jumĕtate miliard, nu înţelegeţĭ că dênsa are nevoe pentru hrana sa şi că nu ne face nouĕ o favoare specială cumpărându-ne grânele? De unde dar atâta favoare, atât succes pentru că grânele noastre vor plăti 3 mărcĭ 50 la suta de kilograme? Uitaţĭ că aceeaşĭ taxă se acordase Bulgarieĭ şi Statelor-Unite?

Aceeaşĭ Germanie maĭ importă lână, lemne, pieĭ, in şi cânepă, totul pentru suma de 709 milioane mărcĭ saŭ 886 milioane leĭ. In această sumă lâna figurează pentru 273 milioane mărcĭ saŭ 331 milioane leĭ. Nu, înţelegeţĭ că acestea sunt materiĭ prime trebuitoare industrieĭ germane, materiĭ de care Germania nu se poate dispensa? Uitaţĭ că Germania este o ţară agricolă şi industrială; că pe an ce trece se accentuează din ce în ce maĭ mult sporirea populaţiuneĭ industriale, şi că ast-fel fiind ca toate ţĕrile industriale, Germania trebue să ajungă a lăsa liberă intrarea cerealelŏr, căcĭ altfel populaţiunea sa ar perĭ de foame? Şi cu toate acestea Germania nu 'şĭ a schimbat maĭ de loc politica sa vamală, cum aţĭ făcut d-voastră; ea a făcut scăderĭ neînsemnate şi în cele maĭ multe tractate a consolidat taxele vechiuluĭ eĭ tarif.

Şi cu toate că este învederat că Germania are trebuinţă să importe cereale şi alte producte agricole, totuşĭ ceĭ carĭ ţin să'şĭ atribue succese peste succese, tot afirmă că Germania, la rigoare, nu are trebuinţă de noĭ; că noĭ avem maĭ multă trebuinţă de dênsa.

Toţ pe această coardă ne-aţĭ cântat şi când aţĭ încheiat convenţiunea cu Austria în 1875. Atuncĭ, ca şi astădĭ, tot România era cea maĭ nevoiaşă, după d-voastră, şi de aceea 'ĭ-aţĭ sacrificat toate interesele ca să o scoateţĭ din nevoie! Orĭ-cum veţĭ întoarce cuvintele, nu veţĭ putea convinge pe nimenĭ, afară de aceĭ carĭ se conving fără a ceti şi fără a cugeta. Şi ceĭ maĭ puţinĭ în curent cu cestiunile de felul acesta, ştiŭ că la urma urmelor Germania are maĭ mare trebuinţă de noĭ de cât avem noĭ de dênsa; aceasta s'a recunoscut chiar de bărbaţĭ politicĭ germanĭ. Şi lucrul este foarte firesc: ca ţară industrială, Germania are trebuinţă să'şĭ desfacă produsele industrieĭ sale; iar ca ţară agricolă, care nu produce cât are nevoie, este silită să importe cu orĭ-ce preţ. Concurenţa este atât de mare în cât este o fericire ca Germania să 'şĭ asigure o piaţă ca România.

Cum voiţĭ ca Germania să renunţe la o piaţă ca a noastră când ea exportă la noĭ produse industriale pentru 140 milioane pe an?

Gândiţĭ d-voastră că o ţară care are interese industriale aşa de marĭ, are să dea cu piciorul aşa de lesne la dênsele? Atuncĭ maĭ domol cu succesele.

Pentru a trata cu Germania, situaţiunea era foarte uşoară; nu aveaţĭ nevoie să proclamaţĭ că v'aţĭ căsnit anĭ întregĭ ca să dobândiţĭ ce aţĭ dobândit.

Situaţiunea este aşa că Germania nu poate să caute pretexte de a abandona piaţa Românieĭ, fiind-că Germania este maĭ interesată decât noĭ pentru a trăi în cele maĭ bune relaţiunĭ cu România. S'ar părea că nicĭ aveţĭ idee despre importanţa intereselor economice germane în România, de oare ce ne tot spuneţĭ că a trebuit să învingeţĭ marĭ dificultăţĭ pentru ca să ajungeţĭ la tractatul de faţă.

Astădĭ Germania este cel d'ântâiŭ importator pe piaţa română, a întrecut pe Englitera şi pe Francia şi când un Stat, prin inteligenţa sa, şi-a creat un debuşeŭ de 140 milioane, nu numaĭ că nu'l nesocotesce, dar caută a păstra cu orĭ ce preţ o piaţă atât de sigură şi importantă.

De ce dar voiţĭ să faceţĭ cestiune de succes colosal când nimic nu militează în favoarea dificultăţilor ce arătaţĭ că aţĭ întâmpinat?

D-lor, un om de Stat care poate servi de model, Prinţul de Bismarck, în 1879, intr'un discurs celebru, vorbind de tratatele de comerciŭ, ḑicea:

«In cât despre calea tractatelor de comerciŭ, ea este, în unele împrejurărĭ, foarte favorabilă; atât numaĭ că orĭ şi când se încheie un asemenea tractat, fie-cine se întreabă: *Cine este înşelat?* Care a fost amăgit? In general, unul dintre ceĭ douĭ contractanţĭ a fost amăgit, şi aceasta se cunoasce numaĭ după trecere de câţiva anĭ.»

Când d-voastră ne tot spuneţĭ că aţĭ încheiat acest tratat cu greutate şi că aţĭ avut succes, atuncĭ cel înşelat e Germania? (Ilaritate).

D-lor, sunt cel d'intâiŭ care am susţinut ca sa ne creăm relaţiunĭ cât se poate maĭ multe cu toate statele şi ar fi o copilărie să rupem relaţiunile ce avem deja, fără motive serioase. Nu mergeţĭ însă pînă acolo în cât să trimbiţaţĭ că ni s'aŭ făcut concesiunĭ aşa de marĭ, că am dat puţin şi ni s'a dat mult; lucrurile acestea se citesc la Berlin şi acolo sunt oamenĭ maĭ pricepuţĭ de cât noĭ şi nu o vor lua în serios.

Să cercetăm puţin carĭ sunt favorile atât de marĭ ce ḑiceţĭ că vĭ s'a acordat de Germania.

Apoĭ ce aţĭ dobândit? Aţĭ dobândit taxe de import de 3 mărcĭ şi jumătate la suta de kgr. de grâŭ. Numiţĭ aceasta o favoare? Apoĭ când Germania care are trebuinţă de grâŭ pentru consumaţiunea sa şi totuşĭ impune grâul nostru la o taxă în adevĕr exorbitantă de 3 mărcĭ şi jumĕtate pentru 100 de kilograme, găsiţĭ că cu aceasta se face o favoare? Uitaţĭ orĭ nu ştiţĭ că cu această taxă însemneaḑă 22 de leĭ la chila muntenească, şi, după preţurile de astădĭ, 40—50 leĭ la sută din valoare? Apoĭ aceasta este o taxă de favoare? Dar dacă ar fi aşa, cum să numim libera intrare a cerealelor care există în Englitera, Belgia şi Elveţia?

Dacă aţĭ fi fost oamenĭ carĭ să căutaţĭ a păzi cu stricteţă interesele ţĕreĭ, vĕ pot asigura că aţĭ fi putut dobândi, ca şi Belgia şi Statele-Unite, taxe de 3 mărcĭ şi 50, fără să maĭ fi făcut tariful vamal din 1891 şi fără a maĭ face şi alte concesiunĭ.

Ce aţĭ maĭ dobândit, d-lor? Treĭ mărcĭ şi 50 pentru secară ceea ce represintă astădĭ 60 la sută asupra valoareĭ. Aţĭ maĭ dobândit pentru ovăz 2 mărcĭ 50, ceea ce face 60 la sută din valoare.

Ce aţĭ maĭ dobândit? pentru orz 2 mărcĭ 50, care dupe preţul de astădĭ este 50 saŭ 60 asupra valoareĭ.

Asupra rapiţeĭ aţĭ dobândit 2 mărcĭ, adică 15 la sută din valoare; asupra porumbuluĭ 1 marcă 50 saŭ 18 la sută din valoare şi alte câte-va taxe carĭ ne interesează cu mult maĭ puţin.

Dar 'mĭ veţĭ ḑice: nu puteam să dobândim alte taxe maĭ reduse; foarte bine; dar atuncĭ nu trâmbiţaţĭ succesul; nu ne spuneţĭ că a trebuit să treceţĭ printr'o sumă de dificultăţĭ până a ajunge aci..

D. ministru de esternĕ, faţă cu obiecţiunile ce i s'a făcut, a esclamat din toate puterile: Unde voiţĭ să ne desfacem grânele dacă ni s'ar închide pieţele germane? Nu ştiţĭ că Germania ne cumpără grâne pentru 70 milioane, de oare-ce şi grâul care trece în Belgia este cumpărat tot pentru Germania? Slabe argumente, domnule ministru. Apoĭ pe cine voiţĭ să faceţĭ să creadă că dacă Germania ne-ar închide cu desăvîrşire graniţele sale, noĭ am remâne cu grânele nevêndute? Ia să vedem ce ne spune statistica ministeruluĭ de finance despre exportul nostru de cereale şi alte câte-va produse agricole.

De pe la 1883 Germania, ne cumpăra grâne pentru 4 şi jumĕtate milioane şi ne vinde obiecte de industrie pentru 43 milioane. In 1884 Germania ne-a cumpărat pentru 800 miĭ leĭ; în 1885, pentru aproape 3 milioane; în 1886, pentru 2 milioane 600 miĭ leĭ; în 1887, pentru 8.763.636; în 1888 pentru 6.515.612 leĭ; în 1889, pentru 15 şi jumĕtate milioane; în 1890, pentru 12 milioane 600 miĭ leĭ; în 1891, pentru 30 milioane. iar în 1892 pentru 33 milioane.

In aceiaşĭ anĭ Germania importa în România pentru: 41 milioane, 43 milioane, 41 milioane, 23 milioane, 90 milioane, 83 milioane, 108 milioane, 109 milioane, 139 milioane şi în 1892 importa 113 milioane. Cum vedeţĭ în timp de 10 anĭ, Germania şi-a urcat importul în România de la 43 la 140 milioane; iar exportul nostru de la 4 milioane s'a urcat la 33 milioane. Nu nesocotesc această cifră, însă voiŭ aduce aminte că în Belgia trimetem peste 42 milioane, pe când noĭ luăm mĕrfurĭ de la dênsa numaĭ pentru 20 milioane. Dar ni se spune că grânele trimise în Belgia trec maĭ toate în Germania. Eŭ nu ştiŭ ce deviŭ; ştiŭ ceea ce spune statistica dv. oficială.

Uitaţĭ în acelaşĭ timp că Englitera ne a cumpărat în 1892 grâne pentru 184 milioane şi dênsa a importat la noĭ numaĭ pentru 84 milioane; că Italia ne a luat pentru 20 milioane şi noĭ iĭ am cumpărat numaĭ pentru 6 milioane? Ce maĭ însemnează dar gogoriţa că nu am avea unde să ne desfacem cerealele?

Eĭ, d-lor, tot aşa ne ameninţaţĭ, când am început campania aceia care ne a făcut să rupem relaţiunile cu Austro-Ungaria; ne aţĭ ameninţat că am omorît agricultura; că am omorît comerciul vitelor, pentru că se închisese graniţele Austro-Ungarieĭ cerealelor noastre şi vitelor noastre. Noĭ v'am dovedit că n'a fost aşa; că am găsit marĭ debuşeurĭ în alte părţĭ în Englitera maĭ cu seamă în Italia, Belgia şi chiar Germania. Să nu credeţĭ însă că 'mĭ este şi mĭ-a fost indiferent când s'ar închide graniţele Germanieĭ cerealelor noastre, saŭ când le-a închis monarchia vecină. Ce voiaţĭ însă să facem? Vroiaţĭ ca să ne plecăm, să primim toate propunerile delegaţilor austro-ungarĭ, să ucidem industria noastră pentru vecie, fără a asigura agriculturei noastră vre un debuşeŭ important precum este acela al Angliei? Am făcut tot ce s'a putut pentru a înlătura închiderea graniţeĭ; însă nu am mers până a sacrifica interese cu mult maĭ superioare.

Dar nu la taxele dobândite de la Germania pentru cerealele noastre s'a mărginit marele succes dobândit de d. ministru de externe; d-sa ne-a vorbit şi de alte numeroase scutirĭ acordate de Germania pentru alte producte ce se pot exporta de la noĭ pentru Germania. Şi pentru a satisface curiositatea, maĭ ales a celor carĭ aŭ aplaudat succesele ministruluĭ, dar carĭ nu şi-aŭ dat osteneala nicĭ să le citească, vĕ voiŭ înşira aci câte-va din articolele pentru carĭ, ḑice d. ministru, că cu marĭ greutăţĭ a dobîndit uşurărĭ de taxe, scutirĭ, şi lucru de mirare! consolidarea acestor taxe pentru ḑece anĭ. D. ministru a reuşit ca rădăturile de pieĭ şi petice de pieĭ rĕmase pe la cismarĭ, drojdiile de vin,—tărîţele,—inul şi cânepa,—strugurii proaspeţĭ,—strugurĭ de mustit chiar dacă aŭ început să fiarbă,—legume proaspete, —pĕr de cal, de porc,—fulgĭ,—pieĭ,—rĕdăturĭ, de coarne,—gogoşĭ de mătase,—perurĭ brute,—lână brută,—toate aceste însemnate articole de export: a reuşit d. ministru să fi scutite de vamă. Auḑiţĭ d-lor senatorĭ? Pe viitor rĕdăturile de pieĭ şi coarne, strugurii proaspeţĭ şi mustiţĭ, toate verdeţurile, fulgii, gogoşile, vor putea fi esportate la Berlin fără să plătéscă vre o taxă.

Noĭ recunoaştem, şi trebue să recunoaştem cu toţiĭ, că marfa cea multă ce esportăm este grâul.

Şi să nu ne vorbiţĭ că aţĭ dobândit favoare, fiind-că aŭ să fie scutite de taxe răsăturile de pieĭ şi alte bagatele, din carĭ nu exportăm maĭ nimic.

Cum de aţĭ consimţit, şi aţĭ lăsat să se creadă că luaţĭ drept o concesiune ce ni se face faptul că strugurii noştri, că verdeţurile noastre, aŭ să fie scutite de taxe la introducerea lor în Germania!

Dar afară de articolele scutite de taxe, d. ministru ne maĭ spune că a dobândit taxe favorabile şi sigure şi pentru alte obiecte carĭ s'ar putea exporta de la noĭ. Să vĕ citez câteva şi dintre aceste articole favorizate:

Zeama de fructe şi de boabe ferte fără zacher va plăti 4 leĭ la % kilograme.		
Nucile uscate vor plăti .	3	leĭ.
Cojoace de pieĭ de oaie .	6	»
Ouĕ de pasĕrĭ	2	»
Carne de porc proaspătă.	17	»
Pasĕrĭ de curte omorite .	12	»
Castraveţĭ muraţĭ. . . .	4	»
Carne de boŭ proaspătă .	15	»
Legume uscate, ciupercĭ .	4	»

Diferite lemne, de la 0,20 până la 4,80 pentru metru cub, saŭ suta de kilograme.

Vin după localitate, de la	10—20	leĭ pentru 100 de kilograme.
Boŭĭ de cap	25	leĭ 50.
Porcĭ	5	»
Mieĭ	0	» 50.
Făină, 100 kilogr. . .	7	» 50.

Nu maĭ înşir alte articole. După acestea puteţĭ judeca despre favorile acordate.

S'aŭ consolidat taxele pentru vite; dar putem oare trece vitele prin Austro-Ungaria?

Intreb pe orĭ ce om neprevenit şi cunoscĕtor: Ce importanţă înfăţişează pentru noĭ exportul unor obiecte ca rădăturile de coarne şi pieĭ, drojdiile de vin, strugurii proaspeţĭ, verdeţurile, fulgii, castraveţii muraţĭ, zemurile de fructe, pasĕrile şi altele de felul acesta? Când a fost însă vorba de un articol însemnat pentru noĭ, precum este făina, apoĭ aceasta a fost taxată cu 9 leĭ suta de kilograme, taxă maĭ mult de cât protectoare pentru morăria germană. Aşĭ dori să aflu dacă le convine morarilor noştri să exporteze în asemenea condiţiunĭ, de oare ce această taxă represintă, după împrejurărĭ, până la 25 la 100 din valoare.

Am căutat să vĕd dacă ni s'a acordat vre-o taxă de favoare pentru petroleul nostru, şi n'am aflat nimic. Nu ştiŭ oare dd. miniştriĭ că exportul petroleuluĭ este o cestiune importantă pentru noĭ; cum de nu s'aŭ ocupat de dênsa şi s'aŭ mulţumit cu scutirĭ pentru fulgĭ şi pentru rădăturĭ de coarne?

Ce să vĕ maĭ răpesc timpul şi odihna înşirându-vĕ la articole atât de neînsemnate. Mărturisesc, d-lor senatorĭ, că ministrul nostru de esterne este prea puţin exigent de oare-ce ia drept succese consolidarea unor scutirĭ şi unor taxe adesea marĭ. Dacă d-sa ia drept succes nisce asemenea bagatele, aşĭ dori să ştiŭ ce ar însemna nesuccesul pentru d-sa? In ce hal ar trebui să aducă politica vamală a ţĕrei pentru ca aceasta să nu maĭ fie un succes pentru d-sa?

Dacă este cine-va care în adevĕr a dobêndit succes, acel cine-va este guvernul german, şi cu drept cuvênt M. S. Impĕratul a felicitat pe contele Caprivi după ce s'a votat tractatul cu România. Germania a reuşit nu numaĭ să i se scadă taxele tarifuluĭ din 1891 pentru 26 articole dar să şi să i se consolideze taxele la 160 articole.

Deja tariful din 1891 era în mare parte un tarif moderat, şi dovadă este că a fost primit fără nicĭ o modificare de Anglia, Francia, Italia şi Elveţia. Aceste ţĕrĭ aŭ să fie recunoscĕtoare Germanieĭ, căcĭ şi dênsele se vor bucura de toate reducerile şi consolidările făcute.

Să trecem acum maĭ departe, să cercetăm şi alte succese ale d-luĭ ministru de externe.

D. Lahovary tot ca succes socotesce şi faimosul articol 12 despre care ne-a vorbit douĕ ceasurĭ, cetind toate convenţiele din lume şi încă, ca să'şi încheie înalta şi lunga sa cuvêntare, ḑicea:

«Toată campania care aţĭ făcut'o contra acestuĭ articol, este ca să veniţĭ la putere în cap cu rachieriĭ şi cofetariĭ.» Bieţiĭ rachieri şi cofetarĭ, ce-aŭ ajuns eĭ ca să fie atât de dispreţuiţĭ de un ministru în Parlament! Dar ce v'aŭ făcut aceştĭ oameni şi maĭ cu seamă ceĭ din Capitală ca să'ĭ trataţĭ atât de rĕŭ! Ce? Dacă avem încrederea rachierilor, a cofetarilor şi a săpunarilor şi altor meseriaşĭ şi fabricanţĭ din ţară, este un lucru de nesocotit?!

D-lor, prin articolul 12 din tractatul încheiat cu Germania se introduce în mod indirect acea dispositiune a articoluluĭ 2 din legea maximuluĭ, contra căruia s'a sculat în primă-vara trecută întreaga ţară. Guvernul nereuşind să facă a se vota acel articol, vine şi ni'ĭ impune acum prin mijlocirea Germanieĭ. Aceasta nu numaĭ că loveşte în interesele industrieĭ noastre, dar, ceea ce este maĭ grav, se loveşte în demnitatea ţĕreĭ, căcĭ se dă loc iarăşĭ la intervenirea streinilor în afacerile noastre interioare.

D-lor, cunoaşteţĭ toţĭ că până astădĭ productele a o sumă de meseriĭ şi de fabricaţiunĭ, produse în centrul oraşelor, nu eraŭ supuse la nicĭ o taxă. Din contră, producte analoge, fie streine, fie române, când se introduceaŭ în oraşe plăteaŭ o taxă de accis. După cum vedeţĭ productele fabricate în interiorul oraşelor se bucuraŭ de o ocrotire specială. Acĕsta a contribuit în bună parte ca o sumă de industriĭ de fabricaţiunĭ să fie instalate în oraşe. In primăvara trecută, guvernul căută ca prin articolul 2 din legea maximuluĭ să supună la taxe şi produsele fabricate şi meseriile din lăuntrul oraşelor. Ţara, şi în special Capitala a protestat, iar guvernul a fost silit să renunţe la această vĕtămătoare dispositiune. Iata însă că, gonit pe o uşă, el caută a intra pe alta; aleargă, ca să impue ţĕreĭ o dispositiune atât de vĕtămătoare ca aceea a articoluluĭ 2, la o putere străină, la Germania. Prin art. 12 din tractatul de comerciŭ, încheiat cu Germania, se dispune că pe viitor să nu se maĭ facă nicĭ o deosebire între productele streine şi acele fabricate în interiorul oraşelor, că, daca spre exemplu, săpunul, luminările vor fi supuse la un accis oare care, acelaşĭ accis să se plătească şi de către săpunul şi luminările fabricate în oraş.

D. ministru de externe a afirmat că o asemenea dispositiune ar fi fost inserată şi în tractatul încheiat de guvernul liberal cu Germania. Aceasta este cu desăvîrşire neesact. S'a citit d-luĭ Lahovari textele tractatelor şi însuşĭ a putut să se convingă că afirmase ceva care nu e'xistă. Acĕsta însă nu mĕ opreşte de a mĕ mira cum se poate că un ministru de externe să nu cunoască, şi să se prefacă că nu cunoaşte dispositiunĭ atât de clare? Cum de afirmă că noĭ am fi dat ceea ce d-sa dă cu atâta uşurinţă astădĭ?

Este adevĕrat că în tratările ce am avut cu delegaţiĭ austro-ungarĭ, aceştia aŭ stăruit ca să introducem o dispositiune ca aceea ce s'a introdus prin art. 12 al tractatuluĭ cu Germania; dar delegaţiĭ noştri aŭ refusat cu stăruinţă orĭ-ce concesiune în această privinţă. Vĕ era reservat d-v., d-lor de la guvern, ca să răpiţĭ industriilor şi meseriilor noastre o ocrotire de care ele se bucură din vechime; vĕ era reservat d-voastră ca după ce aţĭ slăbit industria prin di-

---

[1]) A se vĕḑea numărul precedent.

ferite mĕsurĭ, să-ĭ luaţĭ ocrotirea aceea care 'ĭ permitea să se desvolteze şi să progreseze. Producătorii şi consumatorii sunt de o potrivă loviţĭ, dar maĭ presus de toţĭ este lovită ţara căĭ se impune, pe cale internaţională, disposiţiunĭ respinse de dênsa.

Orĭ-cum veţĭ îmbrobodi d-voastră art. 12, el este şi rĕmâne un articol vĕtămător intereselor fabricelor din oraşele ţĕreĭ.

Aţĭ adus şi texte spaniole, aţĭ adus şi alte tractate din lume, dar toate acestea nu vor ajunge ca să întunece adevĕrul care este acesta, că, o dată tratatul acesta publicat, fabricatele indigene din interiorul oraşelor vor fi supuse la aceleaşĭ taxe la carĭ vor fi supuse şi fabricatele străine.

Dar maĭ aveţĭ un articol în aceastĕ convenţie care inspiră cea maĭ mare grijă şi pe care d. ministru de externe a avut aerul a'l arunca în rĕspunderea noastră.

Sub numele de clause diverse, în espunerea de motive d. ministru de externe dice:

«Sub acest tillu înţelegem disposiţiunile coprinse în art. 19 privitoare la aplicarea reciprocă a stipulaţiunilor din acest acord la teritoriile în legătură vamală cu una din părţile contractante. Intru cât ne priveşte, această disposiţiune este adĭ pentru noĭ numaĭ teoretică».

Iată acum şi ce dicê art. 19: «Presentul tractat se întinde la ţĕrile saŭ teritoriile unite, acum saŭ în viitor, printr'o uniune vamală cu una din părţile contractante».

D-lor, să 'mĭ daţĭ voe să fac o simplă întrebare: Ce, noĭ ne amuzăm să scrim în tratatele de comerciŭ principiĭ teoretice? Ce, când facem tratate de comerţ, noĭ facem şi teorie?

Ce caută această teorie în tratat?

Dacă teorie este, teoria s'o lăsăm în cărţĭ; teoriele nu sunt bune în tratatele comerciale, pentru că ceea ce numeşte astă-dĭ d. ministru de externe teorie, mâine poate să devină aplicaţiune. Şi dacă ar deveni aplicaţiune întreb: cu a cuĭ voe face ministrul acest lucru? De ce nu pune cestiunea lămurit înaintea ţĕreĭ, ca ea să se pronunţe dacă vrea saŭ nu să intre în asemenea combinaţiunĭ de uniune vamală? Căcĭ aci este toată gravitatea cestiuneĭ.

De ce, d-le ministru de externe, nu spuneţĭ limpede şi lămurit ce se înţelege prin acest articol, pentru ca ţara să se poată rosti în cunoştinţă de cauză?

D-lor, nu am să vĕ fac lecţiunĭ asupra Uniunilor Vamale.

In ultimiĭ timpĭ ştiţĭ că s'a vorbit foarte mult şi se vorbeşte şi astă-dĭ despre ele. Ele sunt la ordinea dilei nu numaĭ în Europa dar şi în America. America lucrează de 10, 15 anĭ din rĕsputerĭ ca să facă să intre într'o Uniune-Vamală toate Statele Americeĭ de Sud şi de Nord, pentru ca să poată lupta cu succes în contra Europei.

Ei bine, în aceeaşĭ direcţiune a început să se lucreze şi în Europa.

Nu sciţĭ oare cu câtă stăruinţă se lucrează pentru a se ajunge la o Uniune-Vamală a ţĕrilor din centrul Europei? Nu cunoasceţĭ cât preţ pune Germania pe această Uniune?

Se maĭ vorbeşte de uniunea vamală, de sindicatul ţĕrilor latine Franţa, Spania şi Italia. Sunt autorĭ germanĭ şi publicişti în Austria carĭ aŭ scris şi unii aŭ propus ca să se facă o uniune vamală care să se întingă şi în ţĕrile balcanice. A fost la Viena o esposiţiune şi un congres internaţional şi acolo s'a vorbit de intrarea României într'o asemenea uniune. Ast-fel fiind lucrurile, putem pune teorii ca acestea în tractat?

Vĕ închipuiţĭ oare, d-le ministru, că Germania introducênd acest art. 12 în tractatul ce închee cu România, a voit să facă teorie, după cum pretindeţĭ d-voastră? Nu vedeţĭ că este un angajamênt formal ce luaţĭ într'o cestiune din cele maĭ delicate?

Se vede, d-le ministru, că nu v'aţĭ dat seamă de gravitatea casului, de oare-ce diceţĭ în espunerea d-voastră de motive:

«Cât despre eventualitatea aplicăreĭ tractatului de faţă şi la o uniune vamală viitoare maĭ întinsă, ea, de şi a fost înscrisă în tractat, este însă maĭ mult ca principiŭ general teoretic; căcĭ toţĭ ceĭ cunoscĕtorĭ în materie recunosc că dificultăţile inherente uneĭ ast-fel de concesiunĭ între Germania şi un alt marĕ stat, sunt aşa de marĭ în practică în cât tractatul de faţă, ca şi cele l'alte ale Germaniei, vor espira maĭ înainte de realisarea el».

Va să dică, eventual, disposiţiunea art. 19 ne impune să aplicăm acest tractat şi la o uniune vamală viitoare maĭ întinsă, şi cine ne garantează că o asemenea uniune vamală nu va deveni o realitate, şi în casul acesta ce devine teoria d-luĭ ministru? De unde ştie d-sa că dificultăţile ce există între Germania şi alt stat mare, nu vor fi aplanate maĭ curênd de cât crede d-sa?

D-lor, este un proverb românesc care dice: să nu vĕ jucaţĭ cu focul. Voiŭ dice şi eŭ d-luĭ Lahovary: nu vĕ jucaţĭ cu teoria, căcĭ jocul d-voastră poate să coste foarte mult pe ţară. Noĭ nu suntem chemaţĭ să votăm teoriĭ, declaraţiunĭ de principiŭ, ci articole positive. Nu veniţĭ să introduceţĭ iarăşĭ indirect o disposiţiune ca aceea a art. 19, care, în caş de aplicare, poate să aibă resultatele cele maĭ desastroase pentru interesele nu numaĭ economice, dar şi sociale şi politice ale României.

La noĭ nicĭ nu se ştie bine ce înseamnează uniune vamală proiectată şi d-voastră să o impuneţĭ ţĕreĭ printr'un tractat, iar ca să nu ne speriaţĭ, diceţĭ că este maĭ mult o cestiune teoretică. Incă o dată, lăsaţi-ne cu teoriile şi spuneţi-ne ce voiţĭ, ce înţelegeţĭ, cê scop urmăriţĭ când angajaţĭ ţara pe această cale? Băgaţĭ de seamă, d-le ministru, ca nu cu teoriile d-voastră, cu prevederile d-voastră, să nu aruncaţĭ ţare în cine ştie ce complicaţiune.

Uniunea vamală a fost visul celebruluĭ economist List; el a secondat pe toate tonurile ca Germania şi Austro-Ungaria să meargă unite spre a putea predomina în Orient. List a făcut şcoală. In Germania, în Austria, în Ungaria oameniĭ de mare valoare susţin această uniune; aşa în cât, tot după cunoscĕtorĭ, întemeierea uneĭ puternice uniunĭ vamale cu Germania în frunte, este numaĭ o cestiune de timp.

Incă o dală, d-le ministru, lăsaţĭ la o parte teoria şi luaţĭ seamă că duceţĭ ţara într'o direcţiune ale căreia urmărĭ nu se pot prevede.

Un alt punct asupra căruia 'mĭ voiŭ permite să atrag atenţiunea d-v., este disposiţiunea din protocolul final privitoare la articolele XIII—XVIII ale tractatuluĭ. Iată coprinderea acesteĭ disposiţiunĭ:

«Va fi permis companiilor de navigaţiune şi proprietarilor de vapoare germane carĭ fac un serviciŭ regulat de transport, de a închiria în raza porturilor, pentru biurourile, atelierile şi magasinele lor, chiar terenurĭ care aparţin Statuluĭ şi drept un preţ convenabil, când Statul nu ar avea trebuinţă de dânsele pentru alte întrebuinţărĭ. Remâne înţeles că disele magasine vor fi considerate ca întreposite îndată ce ele vor rĕspunde exigenţelor legale.»

Prin această disposiţie atât de elastisă şi atât de neţărmurită, deschideţĭ calea străinilor ca să coloniseze industrial şi economic toate porturile României. De abia ne maĭ scăpasem de greutăţile ce am întâmpinat cu compania austriacă de navigaţiune pe Dunăre, care, în cele din urmă ajunsese să aibă pretenţiunile cele maĭ exorbitante, să devie în unele împrejurărĭ Stat în Stat, şi iată că deschideţĭ nouĭ perspective streinilor. Nu v'aţĭ dat seamă că odată ţĕrile streine aşedate în porturile noastre cu magasiĭ, ateliere, întreposite, ele vor pune o stavilă orĭ-căreĭ desvoltărĭ a navigaţiuneĭ naţionale. Uitasem însă că d-v. nu cam ţineţĭ la Dunăre, de oare ce maĭ acum câţi-va anĭ un ministru conservator propunea să se părăsească Dunărea ca cale de transport şi să se concentreze toată activitatea noastră în căile ferate.

Cu toate acestea d. Lahovari ca să 'şĭ apere aceasta nu află alte argumente de cât să atace opera liberalilor. D. ministru al domenielor a fost maĭ dibaciŭ; 'şĭ a apărat tariful vamal, 'şĭ a apărat politica vamală dar a recunoscut că liberaliĭ aŭ făcut ce aŭ putut, şi aŭ făcut mult. D. ministru de externe nu vrea aceasta; ca să poată apăra acest faimos tratat, găseşte de cuviinţă să se năpustească asupra noastră; caută să ne dovedească că d-lor aŭ taxe maĭ marĭ de cât le am avut noĭ în 1886. Uită d. ministru de externe că noĭ am moştenit o situaţiune dată, situaţiunea economică de la 1876, şi nu numaĭ n'am compromis nimic dar am căutat să tragem din împrejurărĭ cât maĭ multe foloase. Că aŭ unele taxe maĭ marĭ, se poate, fiind că aŭ moştenit o situaţiune internă şi esternă favorabilă de la regimul liberal.

Vorba românuluĭ, după rĕsboiŭ mulţĭ se arată vitejĭ. Aşĭ fi vrut să vĕ vĕd ce aţĭ fi făcut d-voastră dacă eraţĭ chiemaţĭ să faceţĭ organizarea economică a ţĕreĭ, să smulgeţĭ de la strein aceea ce le acordaseraţĭ cu atâta uşurinţă altă dată. Nu maĭ acusaţĭ dar pe liberalĭ; aceasta nu dovedeşte de cât ciuda ce vĕ inspiră faptul că partidului liberal 'i-a fost dat să aşeţe temeliile Statului român modern, să'l ridice acolo unde l'aţĭ găsit după douĭ-spre-dece anĭ de complectă neparticipare la afacerile Statuluĭ. Orĭ ce veţĭ face şi veţĭ dice, istoria nu o puteţĭ falşifica, şi istoria este toată în favoarea noastră.

D. ministru de externe, ca cum ar fi dorit să ne asociăm la opera d-sale, ne citează ca exemplu pe liberaliĭ germanĭ carĭ în această împrejurare s'aŭ unit cu guvernul şi aŭ votat tractatul cu România, pe când conservatoriĭ germanĭ aŭ votat contra tractatuluĭ.

Din punctul de vedere al intereselor germane, liberaliĭ germanĭ aŭ făcut operă patriotică votând tractatul cu Romania, de oare ce nu se respinge cu uşurinţă un tractat cu o ţară ca a noastră unde Germania, în condiţiunile de astădĭ, desface mărfurĭ peste 140 milioane leĭ. Fiind date favorile ce s'a maĭ acordat industrieĭ germane prin modificarea tarifuluĭ nostru vamal, negreşit că pe viitor industria germană se va folosi şi maĭ mult de pieţele române. Liberaliĭ germanĭ aŭ înţeles aceasta şi aŭ maĭ sciut că ţara lor nu face absolut nicĭ un sacrificiŭ pentru România, de óre ce totul se reduce de a se trata cerealele noastre precum sunt tratate cerealele Bulgarieĭ şi ale Statelor-Unite.

Să fim alaturĭ cu d-voastră! Şi credeţĭ oare că nu aşĭ fi fost dacă aţĭ fi urmat o politică economică naţională, dacă aţĭ fi avut un sistem, cu şic în aceea ce aţĭ făcut şi faceţĭ?

Apoĭ cum doriţĭ să fim cu d-voastră când jertfiţĭ, fără nicĭ-o mustrare de cuget, interesele naţionale, intereselor străine? Cum să fim lângă d-vóstră când, nu numaĭ că compromiteţĭ interesele noastre economice, dar reinauguraţĭ trecutul, alergênd la străinĭ pentru a impune ţĕreĭ îndatoririĭ carĭ o umilesc şi 'ĭ ştirbesc suveranitatea? Ne-aţĭ citit, domnule ministru de externe, o hârtie trimisă dela Berlin pentru a vĕ acoperi respunderea că nu d-voastră aţĭ fi stăruit pentru introducerea articoluluĭ 12 din tractat. Foarte bine, dar dacă este adevĕrat cum că Germania ar fi stăruit să se introducă acel articol, pentru ce nu aveţĭ tăria să rezistăţĭ? Vroiţĭ ca iarăşĭ să apucăm pe nenorocita cale de a ceda celuĭ maĭ tare? Apoĭ nu vedeţĭ cum ţĕrĭ ca Elveţia, ca Belgia, ţin pept celor maĭ puternice împĕrăţiĭ? Nu v'am dat chiar noĭ exemplu când am rezistat fără şovăire tutulor pretenţiunilor austro-ungare? Nu vĕ dă esemplu şi principatul Bulgarieĭ care resistă cu atâta curagiŭ şi energie ameninţărilor ce i s'aŭ făcut şi i se fac de cel maĭ vast şi puternic imperiŭ? Toate acestea nu v'aŭ servit de lecţiune, şi, pentru a ne arăta că v'aţĭ opus la inscrierea articoluluĭ 12, ne veniţĭ cu o hârtie a ministruluĭ nostru de la Berlin, prin care vi se dă certificat de ministrul de esterne, d. Marschall, cum că nu d-voastră aţĭ stăruit pentru introducerea aceluĭ nenorocit articol. Apoĭ acesta, argument se chiamă? Nu vedeţĭ că printr'aceasta v'aţĭ slăbit şi maĭ mult?

Domnilor senatorĭ, aşĭ fi dorit să studiez cu d-voastră în mod maĭ amănunţit şi maĭ documentar, tractatul cu Germania, aş fi dorit să studiez în detaliŭ modificările aduse tarifuluĭ din 1891 şi să vĕ dovedesc cât de păgubitoare sunt multe din acele modificărĭ. Din nenorocire, mĕ simt obosit, şi nu mĕ aştept ca să aprobaţĭ ca discuţiunea să se amâne pe mâine. De aceia ţiŭ a declara că întemeindu-mĕ pe argumentele ce am avut onoare a vĕ espune, nu pot vota pentru primirea acestuĭ tractat, pe care 'l privesc vătămător atât intereselor noastre economice cât şi atingător suveranităţeĭ noastre.

INFORMĂTIUNĬ

Suntem autorisaţĭ a declara, contrar ştirilor date de diarele oficioase, că d. N. Dimancea nu a fost şi nu este candidat la col. II de Senat din Argeş.

Ştirea a fost născocită de administraţiunea locală în scop de a'şĭ da o importanţă care ar fi fost *preţuită* la ministerul de interne.

Adĭ, 30 curent, se face, la cimitirul *Eternitatea* din Iaşĭ, înmormêntarea arhiereuluĭ Ieremia Gălaţeanul, fost profesor al seminariuluĭ *Veniamin*, membru al Sf. Sinod.

Dilele acestea va apărea apelul către Ţară al comitetuluĭ naţional studenţesc, cu privire la meetingurile ce se vor ţine, în diferite oraşe, în diua de 9 Ianuarie.

După informaţiele *Naţionaluluĭ*, d. Gh. Emandi 'şĭ-a retras demisia ce 'şĭ-o dăduse din postul de prefect al judeţuluĭ Tutova.

D. C. Fitz Gerald, corespondentul engles, care a petrecut cât-va timp în Ardeal, ca să studieze cestiunea Românilor de peste munţĭ, a sosit în Capitală şi a descins la otelul Continental.

ULTIME SCIRI

Berlin, 10 Ianuarie. — *Norddeutsche Allgemeine Zeitung* desminte sgomotul despre pretinsa demisie a d-luĭ de Caprivi.

Viena, 10 Ianuarie.—Banca austro-ungară 'şĭ publică bilanul. Dividêndul total pentru 1893 este de 44 $^{3}/_{10}$ fiorinĭ de acţiune.

Viena, 10 Ianuarie.—Dietele din Dalmaţia, Galiţia, Salzburg, Cierinthia, Bucovina şi din Vorarlberg sunt deschise.

Paris, 10 Ianuarie.—Circulă svonul că o maşină explosivă al căreĭ fitil s'a stins, fusese găsită pe lângă palatul justiţieĭ.

Nu era de cât o cutie de sardele umplută cu nisip.

St. Petersburg, 10 Ianuarie.—După *Grajdanin*, bugetul Imperiuluĭ rusesc din 1894 dă un excedent de venituri de aproape 10 milioane de ruble. Evaluările aŭ fost făcute cu cea maĭ mare îngrijire.

Viena, 10 Ianuarie. — Se desminte ştirea dată de diare după carĭ miniştriĭ de interne austriac şi ungar s'ar ocupa de un proect pentru monopolul explosivelor.

Belgrad, 10 Ianuarie.—*Odjek* felicită pe guvern şi pe şeful secţieĭ Milanovicĭ, că a aplanat neînţelegerile privitoare la drepturile de accise carĭ turburaŭ relaţiile cu Austro-Ungaria. Consiliul miniştrilor, care s'a ocupat erĭ de această chestie, a avut loc sub preşedinţia Regeluĭ.

S'a reluat procesul Avakumovicĭ. D. Avakumovicĭ protestă contra reintegrăreĭ d-luĭ Kristicĭ ca membru al Inalteĭ Curţĭ, d. Kristicĭ nicĭ n'a auzit rechizitoriul, nicĭ apărarea. După o vie discuţie, d. Velimirovicĭ a declarat că curtea va lua în consideraţie plângerile d-luĭ Avakumovicĭ şi şedinţele se vor amâna până la 4 (16) Ianuarie.

Berlin, 10 Ianuare.—Procurorul general a intentat proces deputatuluĭ Ahlwardt şi altor douĭ scriitorĭ pentru ofensă adusă d-luĭ Miquel, ministru al financelor.

Norddeutsche Zeitung declară absolut false ştirile *Agenţieĭ Herald* privitoare la prânzul de ierĭ la d. Miquel şi la pretinsele declaraţiunĭ ale ministeruluĭ cu această ocasiune în ceea ce priveşte tractatul de comerciŭ cu Rusia.

Reichstagul va începe mâine, desbaterile asupra aranjamentuluĭ comercial provisoriŭ cu Spania şi asupra impositului tutunuluĭ.

«Gazeta Naţională» află din sorginte autorizată că disposiţiunile proiectuluĭ de tractat ruso-german, luate până acum, privesc de asemenea o serie de produse agricole. Negociatoriĭ aŭ primit instrucţiunĭ formale pentru ocrotirea pe cât va fi cu putinţă a intereselor agriculturei germane.

St. Petersburg, 10 Ianuarie.— Adunarea generală a acţionarilor căilor ferate Ora-Vitebsk a adoptat în unanimitate propunerea de a se vinde statuluĭ această linie.

Bahia, 10 Ianuarie.—Incrucişătorul american «San-Francisco» a plecat la Rio de Janeiro.

Sofia, 11 Ianuarie.—Principesa Clementina soseşte mâine. Ducele Kobert şi ducesa de Parma vor sosĭ la 16 Ianuarie. Guvernul a invitat clerul să reciteze rugăciunĭ în toate bisericile din ţară pentru fericita uşurare a principeseĭ, care este aşteptată peste câte-va dile.

TURBURĂRILE DIN ITALIA

Roma, 10 Ianuarie.—Ierĭ la Carato, mulţimea a aruncat cu pietre asupra localuluĭ primărieĭ. Trupele aŭ intervenit; maĭ mulţĭ soldaţĭ aŭ fost răniţĭ. Soldaţiĭ aŭ tras focurĭ. Sunt câţiva morţĭ şi răniţĭ.

Roma, 10 Ianuarie.—*Fanfulla* semnalează sub toată rezerva sgomotele puse în circulaţie, după carĭ nisce exaltaţĭ s'ar fi reunit în bande în împrejurimile Romeĭ şi ar fi declarat resbel legeĭ şi societăţeĭ.

Palermo, 10 Ianuarie.—Liniştea continuă în toată Sicilia.

Roma, 10 Ianuarie. — Turburătoriĭ din Corato strigaŭ erĭ: «Trăiască Sicilia!» «Trăiască Franţa!» Se asigură că printre turburătorĭ e un mort şi treĭ răniţĭ şi printre soldaţĭ maĭ mulţĭ răniţĭ dar foarte uşor. S'aŭ trimes trupe la Corato, dar liniştea pare a fi deja restabilită.

Mantua, 10 Ianuarie.—Lucrătoriĭ fără lucru s'aŭ întrunit în faţa primărieĭ şi aŭ scos strigăte sediţioase, dar aŭ fost împrăştiaţĭ şi liniştea s'a restabilit.

Madena, 10 Ianuarie.—O mie de lucrătorĭ din Finale Emilia, carĭ veneaŭ să lucreze la măturarea zăpeĭ, aŭ însoţit la gară pe soldaţiĭ rechemaţĭ din clasa anuluĭ 1869, cântând imnul lucrătorilor şi strigând: «Trăiască deputatul Aguini!» S'aŭ trimes trupe la Finale Emilia.

Neapole, 10 Ianuarie. — Perchisiţiile şi arestările continuă printre fascii. Cincĭ vapoare încărcate cu trupe aŭ plecat la Palermo.

Turin, 10 Ianuarie.—S'aŭ făcut câteva arestărĭ de anarchiştĭ. Proveninţele din Franţa şi Elveţia sunt foarte mult supraveghiate.

PROCESUL VAILLANT

Paris, 10 Ianuarie. — Se luase mĕsurĭ riguroase; uşile saleĭ eraŭ de aproape supraveghiate. Puţină lume în culoare; asistenţă relativ numeroasă în sală.

Intrând, Vaillant a făcut unuĭ asistent un semn cu mâna. Atitudinea sa e energică şi hotărîtă; pe timpul citireĭ actuluĭ de acusaţie el ia note.

Preşedintele începe interogatoriul.

Vaillant rĕspunde cu o voce fermă. El declară că a îndreptat atentatul sĕu numaĭ în contra deputaţilor, ca principaliĭ autorĭ aĭ miseriilor sociale; a aruncat bomba sa pentru că nu găsea de lucru, pentru că nu-şĭ putea hrăni familia. Neagă a fi primit banĭ pentru a prepara atentatul. Doamna Reclus i-a dat 20 de leĭ pentru a-i veni în ajutor; neagă de asemenea că ar fi voit să fugă după atentat; n'a voit să omoare pe nimenĭ, căcĭ la din contră ar fi pus cartuşe în locul cuielor în bombă. El protestă cu energie când preşedintele 'ĭ spune că vorbeşte astfel numaĭ ca să-şĭ scape capul.

Vaillant citeşte un lung memoriŭ în care face procesul societăţeĭ actuale şi expune planul societăţeĭ închipuite de dênsul. Sfirşind dice: «In duelul meŭ cu societatea n'am făcut de cât să rănesc pe adversarul meŭ. Mĕ puteţĭ lovi, dar ce va insemna verdictul vostru în istoria popoarelor!» (Mişcare prelungită).

Martoriĭ, carĭ povestesc explosia, nu spun nimic noŭ; şi afirmă că Vaillant voia să fugă în urma atentatuluĭ.

D. Girard, directorul laboratoriuluĭ municipal, declară că bomba ar fi omorît maĭ multe persoane dacă n'ar fi isbucnit în aer.

Procurorul general susţine că Vaillant a făcut toate acestea nu sub influenţa miserieĭ, ci din causa îngânfăreĭ. Cere pedeapsa cu moarte, şi roagă cu stărninţă pe juraţĭ ca să 'şĭ facă datoria lor.

D. Labori apără pe Vaillant, şi susţine că crima luĭ este o crimă escepţională, o crimă socială. Vaillant n'a omorît, e dar cu neputinţă ca să fie condamnat la moarte.

După o deliberare de 25 minute, juriul pronunţă un verdict afirmativ asupra tutulor chestiunilor şi maĭ cu seamă pentru aceea a premedităreĭ şi fără circumstanţe atenuante. In consecinţă, *Vaillant e condamnat la moarte.*

Vaillant a salutat condamnarea fuĭ cu strigătul de: *Trăiască anarhia!*

Paris, 11 Ianuarie.—Vaillant a fost readus la închisoare după condamnarea sa. A prânzit cu multă poftă. N'a voit să iscălească recursul în casaţie. El va fi transferat la Roquette.

El a dis că condamnarea sa nu va opri mişcarea anarhistă şi că mulţumeşte juriuluĭ pentru verdictul luĭ, căcĭ preferă să moară de cât să fie condamnat la munca silnică. Unele diare aprobă verdictul.

(*Agenţia Română*)

ULTIME INFORMATIUNI

Ierĭ, d. deputat Caton Lecca a adresat d-luĭ L. Catargĭ, ministru de interne, o telegramă, relativ la ingerinţele revoltătoare săvârşite de administraţia din Bacăŭ în vederea alegereĭ delegaţilor pentru alegerea unuĭ deputat la colegiul III de Bacăŭ ce este a se face în luna viitoare.

Iată textul acesteĭ telegrame:

D-luĭ prim-ministru

Bucureşcĭ.

S'aŭ dat ordine de sub prefecţĭ primarilor ca alegerea delegaţilor colegiuluĭ III lea să se facă cu o di inainte de diua convocăreĭ, dându-le şi liste să aleagă persoane streine de comune, ast-fel ca locuitoriĭ săteni să nu'şĭ poată exercita drepturile şi să se găsească in faţa unuĭ fapt indeplinit.

Vĕ fac cunoscut acest mod ne maĭ audit de a se falsifica alegerea; locuitoriĭ fiind puşĭ în cunoscinţă de aceste manopere, neorânduelile ce se vor intâmpla vĕ privesc pe d-voastră.

Caton Lecca.

Dilele acestea aŭ apărut de sub tipar douĕ volume de o importanţă capitală pentru literatura şi istoria noastră naţională. Primul volum de peste 500 de pagine «Poesii populare» *din Transilvania* este datorit d-luĭ I. G. Bibicescu. Această colecţie valorósă, coprindênd în ea maĭ multe studiĭ importante ale d-luĭ Bibicescu, se împarte în 9 părţĭ, *Doina, Iubirea, Străinătatea, Cătănia, Codrul, Strigăturĭ, Colinde, Cântece bĕtrânĕştĭ, Diverse, Schiţe şi Ghicitorĭ.* Noĭ ştieam că distinsul publicist şi bun român se ocupă de mult cu poesia populară de peste Carpaţĭ. Marea sa operă a apărut spre bucuria tutulor acelora carĭ studiază de aproape geniul poporuluĭ român.

Al douilea volum este o monografie de 150 de pagine, Ardealul, datorit d-luĭ Ioan Slavicĭ. Mult preţuitul literat *Slavicĭ* se ştie că este unul din savanţiĭ naţionalişti aĭ Ardealuluĭ. Monografia luĭ, de o valoare escepţională, a sosit la timp. Cestiunea naţională politicește este pusă aşa cum niciodată n'a fost maĭ bine şi maĭ temeinic. Se cerea pentru toată suflarea românească o imagine clară şi puternică a Ardealuluĭ în trecut şi în present. D. Slavicĭ a satisfăcut pe deplin această cerere generală.

Felicitările noastre ambilor scriitorĭ şi recomandăm călduros operile lor cititorilor noştri.

Vom reveni.

O telegramă din Bruxelles, sosită în ultimul moment, ne transmite scirea dată de *l'Indépendance belge* că d. Beernaert e decis să 'şĭ dea demisia, din causa că comisia dreptei n'a priimit propunerile guvernuluĭ relative la representaţia proporţională.

Ceĭ-l'alţĭ miniştriĭ vor urma esemplul d-luĭ Beernaert.

Unul din cele maĭ nemerite cadouri ce se poate face unuĭ şcolar de anul noŭ este de sigur cartea Cuore, eminamente morală şi instructivă şi în acelaşĭ timp amuzantă, trădusă din italienesce de d-na Bruzzesi, cunoscuta profesoară de limba română.

Cuore se găsesce în toate librăriile pe preţ de 3 leĭ.

Familiile: Iconomescu, colonel Ghiurgiu, Mavrodolu, Elena Muşceleanu, Căpitănescu aŭ durerea de a anunţa încetarea din viaţă a prea iubituluĭ lor soţ, frate, unchiŭ şi nepot

GHEORGHE ICONOMESCU

în etate de 64 anĭ

Serviciul funebru se va oficia Vineri, 31 Decembre, la orele 2 p. m., la domiciliul defunctuluĭ str. Emmescu No. 19, de unde cortegiul funebru va porni la cimitirul sf. Vineri.

FURNISORUL CURȚEI BREVETAT REGAL

GEORGES RIEGLER

Elev al caseĭ Siraudin din Paris

Bucureştĭ, Piaţa Teatruluĭ.

CADOURI DE ANUL NOU

MARE CANTITATE DE FANTASIĬ NOUĬ

PENTRU

CADOURI DE ANUL NOU

Mare preparaţiune de bomboane excelente, cele maĭ apreciate de către mâncăcioşĭ.

Pentru alimentarea dileĭ de anul noŭ

PESTE 500 DE KILOGRAME

SE VOR PUNE IN VINDARE

Ca: Bombóne, Chocalate, Dragées, Fructe, Marons glacés, Fructe glacés, Caramele, Gume, Bomboane desert, etc.

NOUTAȚILE ANULUI

Deliciile Riegler

Chocolate delicióse.-Fondants exquis

In magasin se găsesc în tot-d'auna prăjituri proaspete, Bouchées Riegler, specialitate de Fours secs, Biscuits pentru ceaiŭ foarte variate, Prăjituri marĭ pentru prânzurĭ şi serate, etc.

INGHEȚATĂ DUPĂ COMANDĂ.

CHAMPAGNE DE 22 MARQUES

cea maĭ căutată

CU PREȚ DE LA 6 LA 15 *leĭ* STICLA

Provinienţa este garantată precum şi Licheruri, Vinurĭ fine, Cognacurĭ, Rom etc., Ceaiŭ, mélange Marquis, Chocala Marquis, Ceaiŭ mélange Riegler, Chocolat Riegler.

SPECIALITĂȚI DE CHOCOLATE

MARQUIS, RIEGLER & SUCHARD

Preţurile noastre fiind recunoscute ca destul de modeste, menţinem aceleaşĭ preţurĭ în schimbul produselor noastre carĭ din di în di devin maĭ excelente

ESPEDIȚIE PROMPTĂ

IN PROVINCIE ȘI STRĂINATATE

prin colet-poştal de la 10 francĭ în su

Nouă organisaţie pentru serviciul de comenzĭ şi de vĕndare.

Magasinele în Bucureştĭ şi la Sinaia sunt luminate cu electricitate.

A. FIALKOVSKY

PRIMUL COFETAR AL CURȚEĬ

PIAȚA TEATRULUĬ

Face cunoscut onor. public că vinde:

Bomboane extra-fine, amestecate cu ciocolată 10 francĭ kilo în loc de 16 francĭ va înainte.

Bomboane de ciocolată 12 francĭ kilo în loc de 20 francĭ.

Marrons glacès dublu vanillé 10 francĭ kilo.

Lise, amestecate din toate felurile, 10 fr. kilo.

Glasele asortate 6 fr. kilo în loc de 7 francĭ.

Caramele asortate 6 fr. kilo în loc de 7 francĭ.

Marrons degnisés, vişine în fondant 8 fr. kilo în loc de 10 francĭ.

Pastile de ciocolată 10 francĭ kilo.

Fruits de France 12 francĭ kilo.

Fours glacés şi fours sec 6 francĭ kilo.

Pesmeţĭ amestecaţĭ 6 francĭ kilo.

Se primesc comande pentru torte şi îngheţate de la 4 leĭ în sus.

Mare asortiment de cele maĭ nouĭ noutăţĭ din Paris pentru cadourĭ de anul noŭ.

EXPEDIȚIUNE IN PROVINCIE.

MAGASIN GÉNÉ[illegible] DE PARIS

CALEA VICTORIEI, COLȚ[illegible] BULEVARDULUI

MARE EXPOSIȚIUNE

DE

JUCARII, CADOURI DE ȘERBATORI

MOBILE DE FANTASIE

EXP[illegible] IN PROVINCIE

CASA DE SCHIMB
Nachmias & Finkels
No. 8, în noul palat «Dacia-Romania», Str. Lipscani No. 8, în faţa Palatului Băncei Naţionale
BUCURESTI
Cumpĕră şi vinde efecte publice şi face ori-ce schimb de monezi
Cursul pe ziua de 29 Decembre 1893

		Cump.	Vinde
5%	Rentă Amortisabilă	95¼	96
4%	» Amortibilă	83¼	84
5%	» Română perpetuă	100	101
6%	Oblig. de Stat (Conv. Rur.)	100¼	101
5%	» Municipale, 1883	88½	89¼
5%	» » 1890	88½	89½
10 fr.	» Casei Pens. l. 20 (300 L.)	280	286
5%	Scrisuri funciare rurale	94½	95¼
6%	» » Urbane	103	104
5%	» » »	101½	102½
5%	» » »	88½	89¼
5%	» » Iaşi	80	81½
	Acţiuni Banca Naţională	1620	1630
	Aur contra arg. saŭ bil.		
	Florini Wal. Austriac	202	205
	Mărci germane	123	125
	Bancnote franceze	100	101
	» Italiane	85	90
	» Ruble Hârtie	265	270

POMADA CSILLAG

cea mai renumită pentru creşterea şi întreţinerea pĕrului.

Certificate de la cele maĭ mari familiĭ princiare, de la capetele încoronae, etc. etc.

Un borcan	5,— leĭ
Un borcănaş	4,— »
1 cutie ceaiŭ	1,50 »

Porto pentru provincie 1,50 a se adăoga la facerea comenzeĭ.

A se adresa în Bucureştĭ la D. F. SOFFLÉ, Agenţia Havas, care este unicul representant.

DEPOSITE ÎN PROVINCIE :

Craiova, administraţia «gazeteĭ Invĕţătoruluĭ» şi la librăria Samitca, librar ; *Iaşĭ*, D. Jacques Davidovicĭ, strada Lăpuşnénu ; *Galaţĭ*, D. Burghelea depositar de ziare ; *Focşanĭ*, A. Codrénu, librăria şcólelor.

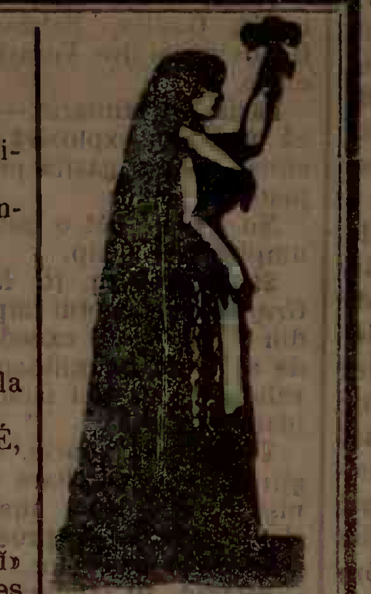

A se ferĭ de o contrafacere care se vinde în Bucureştĭ sub numele de *Anna Siklai* împrumutând marca fabriceĭ *Anna Csillag*

MOTORI CU PETROLIU (BENZINĂ)

(SISTEM «OTTO»)

DE LA 1 LA 16 CAI PUTERE

Aceştĭ motorĭ, fara aburĭ, n'aŭ cazane şi prin urmare n'aŭ nevoe de fochiştĭ. Construcţiunea este aceeaşĭ ca a motoruluĭ cu gaz aerian, din care 38, de la 1—60 caĭ putere sunt instalate de casa nóstra numaĭ în capitala Bucureştĭ.

Motorul cu petroliu nu presinta nicĭ o primejdie, n'are nevoe de apa de alimentaţiune, face sgomot, nicĭ fum, nicĭ cenuşe şi prin urmare póte fi aşezat orĭ unde.

E de ajuns ca motorul cu petroliu sa fie uns o-data sau de două orĭ, ca micul reservoriu de petrol să se umple o-dată sau de două orĭ pe ḑi. Deosebit de acestea acest motor nu cere nicĭ-o supraveghere şi póte fi lăsat să umble singur tóta ḑiua şi tótă nóptea.

Lucrézá economic şi 'şĭ regulézá în un mod automatic arderea petroliuluĭ în raport cu puterea desfăşurată.

E cel maĭ mare progres în câmpul mijlócelor motrice a le industrieĭ.

Persónele interesate pot vedea un asemenea motor de 8 caĭ funcţionând în fabrica nóstră de lângă gara Filaret.

Pentru informaţiunĭ, proiecte şi devisurĭ a se adresa la

ARBENZ & WÖLFF

No. 3, Str. Sf. Dumitru. — Bucurescĭ.

Instalatorĭ de stabilimente industriale, morĭ, ferestrae, lucrarĭ hidraulice, etc.

Petroliul necesar Benzina de 0,700 greutatea specifica este unul din elementele ţiţeiuluĭ din ţéra şi fabricata la fabrica din Bucurescĭ a *Societăţiĭ române pentru industria şi comerciul de petrol*, de unde ea se póte procura cu preţ fórte redus în orĭ-ce cantitate.

H. HONICH

BUCURESCI

BULEV. ELISAB. (Băile Eforieĭ)

Recomand Onor. Public bogatul meŭ asortiment de :

TAPETE FRANCESE şi GERMANE

De asemenea fac cunoscut că am depus albumurĭ cu probe de tapete pentru oraşul CRAIOVA la D-l F. COSTOVIC Tapiţer *Strada Mihail Cogălniceanu, No. 12* (Lângă Mielul de Aur) CRAIOVA.

Preţurile notate în albumurile de probe sunt fixate ca şi din Magasinul meŭ din Bucureştĭ.

Cu stimă, H. HONICH.

„NATIONALA"

SOCIETATE GENERALĂ DE ASIGURARE ÎN BUCURESCĬ

Capital de acţiunĭ 2,000,000 leĭ aur deplinĭ vĕrsaţĭ

Reserve de premiĭ şi fond de reservă peste 3,500,000 leĭ

„NAŢIONALA" asigură în contra *Incendiuluĭ*, *Grindineĭ*, în contra daunelor de *Transport* precum şi *Valorĭ*.

Asigurărĭ asupra vieţeĭ omuluĭ se primesc în tóte combinaţiunile usitate precum : *caz de mórte, supra-vieţuire, zestre şi rente.*

Sediul social în Palatul Societăţeĭ, Strada Dómneĭ, 12, Bucurescĭ

REPRESENTANTA GENERALA, Strada Smârdan, 14.

AGENŢIĬ ÎN TOATE ORAŞELE ŢĔREĬ.

ADEVĔRATUL THAPSIA

Are să pórtă semnătusită ; *Ch. Le Perdriel* *Reboulleau*

Bine-voiţĭ a le cere sprĕ a se scăpa de vătămăturile reproşate imitaţiunilor.

LE PERDRIEL et Cie, PARIS

VIN DE VIAL

TONIC ANALEPTIC RECONSTITUANT

TONICUL cel maĭ energic pentru Convalescenţĭ bĕtrânĭ, femeile copiĭ slabĭ şi tóte persónele delicate.

CU CHINA SUC DE CARNE FOSFAT DE CALCE

COMPUS din substanţe indispensabile formăriĭ carniĭ musculare şi a sistemuluĭ nervos şi osos.

VINUL DE VIL este asociaţia medicamentelor celor maĭ active pentru a combate : ANEMIA, CHLOROSA, FTISIA, DISPEPSIA, GASTRATELE, VĔRSTA CRITICĂ, VEŞTEJIREA CONVALESCENŢELE etc. într'un cuvênt tóte aceste stărĭ de slăbiciune, de sleire nervóse la carĭ sunt predispuse temperamentele în ḑilele nóstre.

LYON. — Pharmacia T. VIAL, rue de Bourbon, 14, — LYON

Deposit la Bucurescĭ la Domnul ZAMFIRESCU, farmacist-droguist, Str. Academieĭ 69, şi la tóte farmaciile.

SUCCES NE MAĬ POMENIT

NU SEMĂNAŢĬ fără a întrebuinţa germinatorul D-ruluĭ Quaronte Descalonne, cel maĭ bun ingredient recunoscut pretutindenea pentru păḑirea cerealelor în contra tutulor boalelor şi pentru desvoltarea şi înmulţirea spicurilor

CEREŢI BROŞURA EXPLICATIVA LA AGENŢIA HAVAS, BUCURESCI.

Grâŭ recoltat cu germminator — Grâŭ recoltat fara germinator

ALBERT BAUER

Biurou Technic, Strada Golţeĭ 59

MORI, FABRICI DE SPIRT

FERESTRAIE MECANICE

EXPOSIŢIUNE PERMANENTA A MASINELOR AGRICOLE H. F. ECKERT

LUMINA ELECTRICĂ ŞI TRANSMISIUNEA FORTEĬ PRIN ELECTRICITATE

FABRICE DE CURELE

UNELTE SI OBIECTE DE EXPLOATARE PENTRU INDUSTRIE ŞI AGRICULTURA

CATALOAGE SPECIALE LA CERERE.

CEL MAĬ EXCELENT PREPARAT PENTRU CURAŢIREA ŞI ÎNGRIJIREA DINŢILOR

Salvator Glycerin-Zahn-Crême.

Încercat şi recomandat de medicĭ ! — Marca depusă şi procedeul pus sub scutul legeĭ !

În cutióre elegante şi cu bucata à UN LEŬ.

Depositul general : la Drogueria Medicala BRUS, Strada Nouă, Bucureştĭ.

JOAILLERIE, BIJOUTERIE, HOROLOGERIE

BERGER & REINHORN

GIUVAERGII AI CURŢII

SUCCESORII LUI JAQUES HERDAN, BUCUREŞTI PALATUL DACIA

aŭ onoare a face cunoscut onoratei lor Clientelă că aŭ primit din străinătate bogate bijuteriĭ pentru nunţĭ şi cadourĭ de anul noŭ.

DEBILITATEA, ANEMIA BÓLELE COPILĂRIEĬ

sunt combătute cu isbândă prin

FUCOGLYCINA GRESSY

Acest Sirop, plăcut la gust, are aceleaşĭ proprietăţĭ ca *Uleiul de Ficat de Morun*

LE PERDRIEL & Cie, Paris.

MERSUL TRENURILOR CAILOR FERATE ÎN ROMANIA

VALABIL DE LA 19 SEPTEMBRE (1 OCTOMBRE) 1893.

1. Bucuresci-Măr.-Paşc.-Iaşi-Ungheni

Staţiunĭ		Accelerate			Persóne		
		séra	séra	séra	dim.	a. m.	séra
Bucuresci	pl.	9.00	11.05	10.05	7.00	11.45	6.10
	sos.	10.20	12.31	11.26	8.45	1.30	7.41
Ploesci	pl.	10.30	12.45	11.36	9.12	1.55	7.59
	sos.	12.00	2.17	1.06	11.07	3.54	9.37
						p. m. m. 159	
Buzĕŭ	pl.	12.20		1.21	11.32	4.40	9.55
	sos.	1.10		2.11	12.32	5.57	10.48
B.-Sărat	pl.	1.12		2.13	12.36	6.12	10.50
	sos.	2.03		3.06	1.40	7.41	11.45
							mixt 161 dim.
Focşani	pl.	2.07		3.11	1.55	8.17	7.00
Mărăşesci	sos.	2.35		3.39	2.30	9.00	7.40
	pl.	la Vaslui-Iaşi		3.54	2.50	séra	8.22
Bacău	sos.			6.17	5.27		11.47
	pl.			6.32	5.42		12.07
Roman	sos.			7.39	6.59		1.42
	pl.			7.51	7.09		1.58
Paşcani	sos.		8.55		8.29		3.32
	pl.	8.08	9.15		8.49		3.58
Iaşi	sos.	10.10	11.30	Mixt 87	11.00	Mixt 118 dim.	7.00
	pl.	séra	a. m.	12.30	séra	7.30	séra
Ungh. Rom.				1.31		8.39	
Ruşi	sos.			1.36		8.44	
				p. m.		a. m.	

1. Ungheni-Iaşi-Paşcani-Mărăş-Bucuresci

Staţiunĭ		Accelerate		Persóne			Mixte	
							p. m.	a. m.
Ungh. Ruşi Rom.	pl.						2.45	9.20
							3.44	9.55
Iaşi	sos	dim.		dim.	p. m.		4.25	10.37
	pl.	7.00		6.05	5.30		10.05	a. m.
Paşcani	sos	9.14	séra	8.34	8.07		1.38	
	pl.			8.31	8.56		2.05	
Roman	sos.			9.33	10.09		3.40	
	pl.			9.48	10.19		4.00	
Bacău	sos.			10.52	11.29		5.34	
	pl.			11.09	11.48		6.00	
Mărăşesci	sos	dim.		1.16	2.10		9.08	Tr. m. 160
	pl.	2.36		1.32	2.31		10.00	8.30
Focşani	sos.	3.03		1.59	3.06		10.40	9.10
	pl.	3.07		2.04	3.16	5.00	séra	9.26
R.-Sărat	sos	3.56		2.54	4.20	5.59		10.51
	pl.	3.58		2.56	4.27	6.02		11.01
Buzĕŭ	sos.	4.44		3.44	5.26	6.55		12.14
								Tr. pers. 124
	pl.	4.59	2.19	4.04	5.51	7.15		12.54
Ploesci	sos.	6.31	3.54	5.36	7.58	9.11		2.59
	pl.	6.41	4.09	5.51	8.18	9.29		3.25
Bucuresci	sos.	8.00	5.30	7.15	9.55	11.00		5.10
		dim.	dim.	dim.	séra	séra		p. m.

2. Bucuresci-Vêrciorova

Staţiunĭ		Ful.	Acc.	Persóne			
		p. m.	p. m.	dim.	p. m.	dim.	séra
Bucuresci	pl.	7.10	5.50	7.30	1.50	8.10	11.25
Titu	sos.	8.09	6.51	8.47	4.05	9.25	12.50
	pl.	8.11	6.57	8.52	4.11	9.36	1.04
Pitesci	sos	9.23	8.13	10.26	5.50	p. m	2.49
	pl.	9.31	8.38	10.50	6.37		3.21
Slatina	sos	11.14	10.19	12.57	8.45		5.31
	pl	11.21	10.17	1.05	8.55		5.46
Craiova	sos	12.49	11.34	3.04	10.50		7.44
					séra		m. 137 d.
	pl.	1.05	11.42	3.40			8.04
T.-Severin	sos	2.00	2.23	7.16			12.30
	pl.	4.08	2.38	7.34			12.48
Vêrcior.	sos.	4.30	3.00	8.00			1.19
		p. m.	dim.	séra			p. m

2. Vêrciorova-Bucuresci

Staţiunĭ		Ful.	Acc.	Persóne			
		p. m.	dim.	dim.	M 138 d. p. m.		
Vêrc.	pl.	1.24	3.01	7.25	4.07		
T.-Sev.	s.	1.45	3.22	7.51	4.37		
	pl	1.49	3.25	8.08	4.55		
Graiov	s	4.42	6.00	11.38	9.05		
					séra		séra
	p	4.52	6.08	11.53	5.00		9.50
Slatina	s.	6.21	7.27	1.53	6.55		12.01
	pl	6.31	7.35	2.02	7.05		12.16
Pitesci	s.	8.27	9.18	4.10	9.30		2.38
	pl	8.38	9.24	4.30	9.55	p. m.	3.08
Titu	s.	9.49	10.36	6.05	11.28	6.52	4.44
	pl	9.51	10.38	6.13	11.39	7.02	5.00
Bucur.	s.	10.55	11.40	7.35	12.55	8.15	6.25
		séra	a. m.	séra	p. m	séra	dim

5. Bucuresci-Giurgiu.

Staţiunĭ		Ful.	Persóne		
		dim.	dim.	p. m.	dim.
Bucuresci	pl.	5.35	8.01	5.25	5.00
Filaret	sos.		8.16	5.41	5.15
	pl.		8.30	5.55	5.25
Comana	sos.	6.19	9.14	6.40	6.07
	pl.	6.22	9.17	6.42	6.09
Giurgiu	sos.		10.13	7.39	7.00
	pl.		10.18	7.48	7.05
Smârda	sos.	7.10	10.23	7.53	7.10
		dim.	a.m.	séra	dim.

5. Giurgiu-Bucuresci

Staţiunĭ		Ful.	Persóne		
		p. m.	dim.	p. m.	p. m.
Smârda	pl.	2.25	8.00	4.50	2.25
Giurgiu	sos.		8.06	4.56	2.30
	pl.		8.16	5.06	2.40
Comana	sos.		9.16	6.05	6.40
	pl.		9.19	6.07	3.42
Filaret	sos.		10.06	6.54	4.29
	pl.		10.29	7.05	4.39
Bucuresci	sos.	3.56	10.45	7.20	4.55
		p. m.	a. m.	séra	p. m.

12. Paşcani-Burd. (Sucéva)

Staţiunĭ		Acc.	Mixte	
		dim.	p. m.	séra
Paşcani	pl.	9.34	2.00	9.05
Dolh.	sos.	10.04	2.42	9.49
	pl.	10.11	2.52	10.04
Veresci	sos.	10.45	3.42	10.57
	pl.	11.16	4.15	11.27
Burduj.	sos	11.38	4.46	11.58
	pl	11.58	5.06	12.32
Sucéva	sos.	12.04	5.15	12.41
		p. m.	p. m.	nóp.

12. Burd (Sucéva)-Paşcani

Staţiunĭ		Acc.	Mixte	
		p. m.	p. m.	dim
Sucéva	pl.	4.18	11.50	3.42
Burdujeni	sos.	4.24	11.58	4.08
	pl.	5.30	12.[illegible]	5.40
Veresci	sos.	5.52	1.30	6.11
	pl	6.24	1.47	6.31
Dolhasca	sos.	7.01	2.35	7.24
	pl.	7.10	2.48	7.39
Paşcani	sos.	7.45	3.25	8.24
		séra	p. m.	dim.

22. Bucuresci-Fetesci

Staţiunĭ		Persóne	
		dim.	p. m.
Bucuresci	pl	6.45	4.10
Ciulniţa	sos.	9.40	6.56
	pl.	9.55	séra
Fetesci	sos.	10.51	
		a. m.	

22. Fetesci-Bucuresci

Staţiunĭ		Persóne	
		p. m.	dim.
Fetesci	pl	4.20	
Ciulniţa	sos	5.16	
	pl	5.41	8.25
Bucur	sos	8.30	11.20
		séra	a. m.

23. Faurei-Fetesci.

Staţiunĭ		Pers
		a. m.
Făurei	pl.	11.51
Fetesci	sos	3.18
		p. m.

23. Fetesci-Făurei

Staţiunĭ		Pers
		a. m.
Fetesci	pl.	11.51
Făurei	sos.	3.18
		p. m.

1. Bucuresci-Predeal.

Staţiunĭ		Accelerate		Pers.	Plăc
Bucuresci	pl.	4.40	7.45	8.50	
	sos.	6.05	9.09	10.28	
Ploesci	pl.	6.30	9.27	10.48	
Câmpina	sos.	7.28	10.21	11.47	
	pl.	7.33	10.26	11.59	
Sinaia	sos.	8.31	11.24	1.07	
Predeal	pl.	8.46	11.38	1.37	
	sos	9.25	12.17	2.26	

1. Predeal-Bucuresci

Staţiunĭ		Accelerate		Pers.	Plăc
Predeal	pl.	8.01	5.11	3.40	
	sos.	8.32	5.42	4.16	
Sinaia	pl.	8.44	5.52	4.30	
Câmpina	sos.	9.37	6.42	5.28	
	pl.	9.40	6.46	5.35	
Ploesci	sos.	10.33	7.34	6.29	
	pl.	10.53	7.54	6.54	
Bucuresci	sos	12.20	9.15	8.45	

13. Costesci-T.-Măgur.

Staţiunĭ		Mixte		
		a. m.	p. m.	dim.
Costesci	pl.	11.45	3.52	4.10
T.-Măgur.	sos.	6.05	10.10	10.00
		séra	séra	dim.

13. T.-Măgur.-Costesci

Staţiunĭ		Mixte		
		dim.	dim.	séra
T.-Măgur	pl.	5.10	9.05	7.50
Costesci	sos.	11.00	3.05	1.22
		a. m.	p. m.	

4. Galaţi-Mărăşesci.

Staţiunĭ		Persóne		Mixt	
		a. m.	nóp.	séra	a. m.
Galaţi	pl.	10.20	12.05	9.36	11.45
Barbosi	sos.	10.49	12.34	10.11	12.21
	pl.	10.55	12.40	10.33	12.42
Tecuciŭ	sos.	1.13	2.58	1.25	3.35
			dimineţa Mixt 161	dimineţa Acc. v.	p. m.
	pl.	1.34	7.20	1.58	
Mărăşesci	sos	2.05	8.02	2.26	
		p. m.	dim	nóp.	

4. Mărăşesci-Galaţi.

Staţiunĭ		Persóne		Mixt	
		p. m.	séra	dim.	
Mărăşesci	pl.	2.55	9.27	2.45	
Tecuciŭ	sos.	3.23	10.10	3.11	
	pl.	3.41	2.05	3.35	1.20
Barbosi	sos.	5.47	4.11	6.33	4.15
	pl.	5.56	4.16	6.49	4.39
Galaţi	sos.	6.25	4.45	7.25	5.15
		séra	dim.	dim.	p. m.

3. Buzĕŭ-Braila-Galaţi

Staţiunĭ		Acc.	Pers.		Mixte			
		dim.	séra	p. m.	dim.			
Buzĕŭ	pl.	2.37	9.50	4.12	7.05			
Făurei	sos.	3.37	10.48	5.18	8.11			
	pl.	3.43	10.53	5.23	8.16			
Brăila	sos.	5.13	12.19	7.08	10.00	nóp.	séra	a. m.
	pl.	5.27	12.29	7.25	10.10	11.25	9.20	11.30
Barb.	sos.	5.57	12.59	8.03	10.47	12.12	10.05	12.15
	pl.	5.59	1.00	8.05	10.50	nóp.	séra	p. m.
Galaţi	sos.	6.25	1.25	8.35	11.20			
		dim.	nóp.	séra	a. m.			

3. Galaţi-Braila-Buzĕŭ.

Staţiunĭ		Acc.	Pers.		Mixte				
		séra	dim.	dim.	p. m				
Galaţi	pl.	10.10	3.05	7.30	1.10				
Barb.	sos.	10.26	3.31	7.58	1.39	dim.	dim.	p. m.	séra
	pl.	10.28	3.33	8.00	1.41	4.25	6.55	4.45	6.05
Brăila	sos.	10.59	4.02	8.35	2.14	5.15	7.45	5.35	6.55
	pl.	11.14	4.12	8.48	2.24	dim.	dim.	p. m.	séra
Făurei	sos.	12.49	5.39	10.45	4.07				
	pl.	12.5[illegible]	5.46	11.00	4.12				
Buzĕŭ	sos.	1.59	6.50	12.19	5.15				
		nóp.	nóp.	p. m.	p. m.				

17. Mărăşesci-Tecuciŭ-Iaşi

Staţiunĭ		Acc.	Pers.	Mixt
		dim.	p. m.	séra
Mărăşesci	pl.	2.45	2.55	9.27
Tecuciŭ	sos.	3.11	3.28	10.10
	pl.	3.26	4.00	séra
Berlad	sos.	4.44	5.26	
	pl.	4.52	5.46	
Crasna	sos.	5.47	6.49	
	pl.	5.53	7.04	
Vaslui	sos.	6.16	7.29	
	pl.	6.28	7.49	
Iaşi	sos.	8.30	10.25	
		dim.	séra	

17. Iaşi-Tecuciŭ-Mărăşesci.

Staţiunĭ		Acc.	Pers.	Mixt
		séra.	dim.	
Iaşi	pl.	8.25	6.35	
Vaslui	sos.	10.31	9.19	
	pl.	10.43	9.39	
Crasna	sos.	11.06	10.08	
	pl.	11.11	10.19	
Berlad	sos.	12.08	11.25	
	pl.	12.18	11.35	
Tecuciŭ	sos.	1.41	4.00	dim.
	pl.	1.58	1.34	7.20
Mărăş.	sos.	2.26	2.05	8.02
		dim.	p. m.	dim.

24. Golesci-C.-Lung.

Staţiunĭ		Pers.	Mixt
		a. m.	p. m.
Golesci	pl.	11.02	5.50
C.-Lung.	s.	1.20	8.50
		p. m.	séra

24. C.-Lung-Golesci.

Staţiunĭ		Pers.	Mixt
		dim.	p. m.
C.-Lung	pl.	3.05	7.00
Golesci	s.	5.20	9.55
		p. m.	a. m.

7. Crasna-Huşi.

Staţiunĭ		Mixte			
		dim.	a. m.	séra	séra
Crasna	p.	6.00	10.30	7.10	11.20
Huşi	sos.	8.30	1.00	9.32	1.45
		dim.	p. m.	séra	nóp.

7. Huşi-Crasna

Staţiunĭ		Mixte			
		dim.	dim.	p. m.	séra
Huşi	pl.	6.15	7.40	4.10	8.40
Crasna	s.	5.35	9.57	6.30	10.55
		dim	a. m	séra	séra

19. Ploesci-Slănic.

Staţiunĭ		Mixte
		a. m
Ploesci	pl.	9.55
Slănic	sos.	11.50
		a. m.

19. Slănic-Ploesci.

Staţiunĭ		Mixte
		p. m
Slănic	pl.	5.45
Ploesci	sos.	7.10
		séra

10. Bacău-Piatra-N.

Staţiunĭ		Mixte		
		p. m.	dim	séra
Bacău	pl.	12.18	6.42	6.10
Piatra N.	sos.	2.05	9.30	8.58
		p. m.	dim.	séra

10. Piatra-N.-Bacău.

Staţiunĭ		Mixte		
		p. m.	dim.	séra
Piatra N.	pl.	3.45	8.32	8.00
Bacău	sos.	5.15	11.05	10.3[illegible]
		p. m.	dim.	séra

9. Corabia-R.-Vâlcei

Staţiunĭ		Pers.	Mixte		
		a. m.	séra		
Corabia	pl.	9.10	5.11		
Caracal	sos.	11.17	7.09		
	pl.	11.27	7.24		
Piatra	sos.	12.45	9.05	dim.	dim.
	pl.	1.00	séra		7.20
R.-Vâlcei	sos.	5.40		10.05	12.30
		p. m.		a. m.	p. m.

9. R.-Vâlcei-Corabia.

Staţiunĭ		Pers.	Mixte		
		dim.		p. m.	p. m.
R.-Vâlcei	pl.	9.10		4.56	8.55
Piatra	sos	12.50	dim.	5.05	8.40
	pl.	2.05	7.10	séra	
Caracal	sos.	3.23	9.18		
	pl.	3.33	9.48		
Corabia	sos.	5.10	11.50		
		p. m.	a. m.		

18. Filiaşi-T.-Jiu.

Staţiunĭ		Pers.	Mixte	
		a. m.	a. m.	p. m.
Filiaşi	pl.	9.30	11.20	5.30
T.-Jiu	sos.	1.1[illegible]	2.50	9.05
		p. m.	p. m.	séra

18. T.-Jiu-Filiaşi.

Staţiunĭ		Pers.	Mixte	
T.-Jiu		[illegible]	[illegible]	8.55
Filiaşi		[illegible]	[illegible]	[illegible]

15. Cernavoda-Constanţa.

Staţiunĭ		Mixte		
		a. m.	séra	p. m
Cernav.	pl.	6.00	7.00	4.00
Constan.	sos.	8.27	9.27	6.27
		p. m.	séra	séra

15. Constanţa-Cernavoda.

Staţiunĭ		Mixte	
		dim.	p. m.
Cons.	pl.	8.00	3.00
Cernav.	sos.	10.23	5.23
		a. m.	p. m.

6. Veresci-Botoşani.

Staţiunĭ		Acc	Mixte		
		a. m.	p. m.	séra	séra
Veresci	pl.	10.55	4.07	11.35	7.05
Botoşani	sos.	12.15	6.00	1.24	8.55
		p. m.	p. m.	nóp.	séra

6. Botoşani-Veresci.

Staţiunĭ		Acc.	Mixte		
		p. m.	a. m.	p. m.	dim.
Botoşani	pl.	4.55	11.20	3.50	8.15
Veresci	sos.	6.14	1.19	5.49	10.20
		p. m.	p. m.	p. m.	a. m.

2. Dolhasca-Fălticeni

Staţiunĭ		Mixte		
		a. m.	p. m.	séra
Dolhasca	pl.	10.25	3.10	10.20
Fălticeni	sos.	11.35	4.20	11.30
		a. m.		séra

25. Câmpina-Doftana

Staţiunĭ		Mixte
		diua
Câmpina	pl.	12.05
Doftana	sos.	12.25
		diua

14. Titu-Tirgovişte-Lăculeţe.

Staţiunĭ		Mixte		
		a. m.	séra	a. m.
Titu	pl.	10.45	7.15	10.05
Terg.	sos.	12.05	8.30	11.25
	pl.	p. m.	8.50	11.40
Lacul.	sos.		9.35	12.35
			séra	p. m.

16. Leorda-Dorohoi.

Staţiunĭ		Mixte		
		dim.	p. m.	p. m.
Leorda	pl.	8.25	[illegible]	5.35
Dorohoi	sos.	10.00	1.25	3.30
		a. m.	p. m.	séra

16. Dorohoi-Leorda

Staţiunĭ		Mixte
Dorohoi	pl.	[illegible]
Leorda	sos.	[illegible]

11. Adjud-T-Ocna

Staţiunĭ		Mixte		
		dim.	p. m.	séra
Adjud	pl.	5.05	4.00	8.25
T.-Ocna	sos.	7.39	6.36	10.54
		dim.	séra	séra

11. T-Ocna-Adjud

Staţiunĭ		Mixte		
		a. m.	séra	dim.
T.-Ocna	pl.	10.45	10.00	6.45
Adjud	sos.	1.04	12.15	9.00
		p. m.	nóp	dim.

26 Riureni-Ocnele-Mari

Staţiunĭ		Mixte
		p. m.
Riureni	pl.	5.38
Ocnele Mari	sos.	6.00
		séra

26 Ocnele-Mari-Riureni

Staţiunĭ		Mixte
		dim
Ocnele Mari	pl.	8.50
Riureni	sos.	9.10
		dim.

21. Fălticeni-Dolhasca

Staţiunĭ		Mixte		
		dim	p. m	p. m.
Fălticeni	pl.	6.05	1.[illegible]0	5.35
Dolhasca	sos.	7.14	2.20	6.45
		dim.	p. m.	séra

25. Doftana-Câmpina.

Staţiunĭ		Mixte
		diua
Doftana	pl.	5.00
Câmpina	sos.	[illegible]18
		diua

14. Lăculeţe-Tirgovişte-Titu

Staţiunĭ		Mixte		
			p. m.	dim
Lacul.	pl.		4.05	6.10
Terg.	sos.	dim.	4.48	6.55
	pl.	8.55	5.20	7.35
Titu	sos.	10.04	6.30	8.56
		a. m.	séra	dim

Tipografia VOINŢA NAŢIONALA, strada Băcani No. 5, (Hotel Kiriazi). — Administrator şi Girant, DUMITRU VERESCU